

Jaarverslag 2016

Projectbureau A2 maastricht

Knooppunt Europaplein, juni 2016

INHOUD

Voorwoord / 5

1. Ingebruikname Koning Willem-alexandertunnel / 6
2. De Groene Loper; een totaalplan voor A2 Maastricht / 13
3. A2 maastricht als inspiratie / 20
4. Organisatie: Projectbureau A2 Maastricht / 26
5. Wettelijk kader / 30
6. In vogelvlucht; uitvoering anno 2016 / 32
7. We werken eraan; communicatie met de omgeving / 38
8. Nog meer bijzondere momenten / 50
9. Wetenswaardigheden: Tunnelasfalt 2.0 / 56
10. Wetenswaardigheden: Opleiden, trainen en oefenen / 58
11. Voorbereidingen voor een nieuw stuk stad 'bovenop' de tunnel / 62
12. Vooruitblik 2017 / 66
13. English summary / 68

VOORWOORD

Het was een belangrijk en spannend jaar 2016. Uiteindelijk is het alle samenwerkingspartners van A2 Maastricht gelukt om in de nacht van 15 op 16 december de Koning Willem-Alexandertunnel in gebruik te nemen. Voor u ligt het jaarverslag van het Projectbureau A2 Maastricht over 2016. Het verslag verschijnt medio 2017.

2016 was vooral het jaar van het zorgvuldig testen van alle installaties. Het testen moest de veiligheid voor de weggebruiker en de betrouwbaarheid van de systemen aantonen. Voor mij als voorzitter van de Stuurgroep A2 Maastricht was 16 december dan ook geen heilige datum. Natuurlijk ben ik trots op de prestaties. Tussen 2006 en pakweg 2016 op koers blijven in tijd en budget, dat is een huzarenstuk voor zo'n complex project, dat we vooral hebben kunnen realiseren dankzij de samenwerking tussen alle partners aan opdrachtgevers- en opdrachtnemerszijde. Maar als we een paar maanden langer nodig zouden hebben gehad ten gunste van veiligheid en kwaliteit, dan zouden we die tijd hebben genomen en had dat in mijn ogen niets afgedaan aan de enorme prestatie.

In de aanloop naar de #nachtvd4buizen hebben we heel wat pers over de vloer gehad. Vooral de belangstelling vanuit België en Duitsland was opvallend. Allemaal wilden ze meer horen over de integrale oplossing voor infrastructuur en een nieuw stuk stad, de samenwerking tussen overheid en private partijen en de in verhouding vrij snelle realisatie. Dus blijkbaar was het ook vanuit hun standpunt een bijzondere prestatie.

Bijzonder blijf ik ook vinden de enorme betrokkenheid van omwonenden en weggebruikers. Werkelijk overal waar ik kwam, zeker tussen kerst en nieuwjaar, spraken mensen mij aan over de tunnel, of eigenlijk 'hun tunnel'. Wat ze ervan vonden. Wat ze zelf hadden meegemaakt. Hoe ze de bouw hadden gevolgd.

In 2016 zijn we gestopt met de rondleidingen en hebben we nog een groots Tunnelweekend georganiseerd. In totaal komen we dan over de afgelopen jaren op een bezoekersaantal van ruim 120.000. Weer een bijzondere prestatie. Het zijn echter vooral de persoonlijke verhalen die mij bij zullen blijven.

Maar we zijn er nog niet. Weggebruikers moeten wennen aan nieuwe rijrichtingen en bewegwijzering. In 2017 gaan we door met de afbouw van het totale verkeerssysteem. Vooral aan de kopse kanten van de tunnel bij Geusselt en Europaplein moeten nog verschillende nieuwe wegaansluitingen worden gemaakt. Naar verwachting zijn deze halverwege 2017 afgerond. Parallel volgt de verlegging van het Noorderbrugtracé. Dat is weliswaar een ander project, maar ten gunste van de weggebruiker proberen we de werkzaamheden toch zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. De inrichting van de openbare ruimte voor de Groene Loper bovenop de tunnel zal in het eerste kwartaal van 2018 zijn gerealiseerd. De gebiedsontwikkeling langs de Groene Loper mag doorlopen tot en met 2026.

En voor wie het zich afvraagt ... De Koning zal worden gevraagd of hij in het eerste kwartaal van 2018 naar Maastricht wil komen. Dan kan hij zien hoe de tunnel, die naar hem vernoemd is, het mogelijk maakt dat bovengronds een nieuw stuk stad ontstaat. Of dat gaat lukken? Volg onze berichtgeving ...

Namens de Stuurgroep A2 Maastricht
Wethouder John Aarts

1. INGEBRUIKNAME KONING WILLEM-ALEXANDERTUNNEL

2016 was een spannend en belangrijk jaar voor A2 Maastricht. In januari gingen we er nog van uit dat we de tunnel in twee stappen in gebruik zouden nemen. Tussen stap 1 en 2 moest Avenue2 nog veel asfaltwerkzaamheden en wegaansluitingen uitvoeren. In de zomer maakten we bekend dat we meer tijd nodig hadden voor het testen van de verkeerstechnische en tunneltechnische installaties. Het testen moest de veiligheid voor de weggebruiker en de betrouwbaarheid van de systemen aantonen. 'Kwaliteit, veiligheid en zorgvuldigheid gaan voor snelheid' was en bleef ons motto.

Uiteindelijk konden we in november bekend maken dat we ernaar streefden de tunnel in de nacht van 15 op 16 december in gebruik te nemen. Op weg daar naartoe moest het testen verder verspoedigd blijven verlopen, moest op tijd de openstellingsvergunning worden verkregen en moesten de weergoden ons gunstig gestemd zijn.

We konden nu vier buizen in één nacht in gebruik nemen door een slimme wegfaserings. Zo had Avenue2 het tijdelijke verkeerssysteem bij Geusselt in september al aangepast. Het verkeer richting noorden werd sinds die tijd omgeleid via de dive-nder bij de Terblijterweg én de nieuwe oprit naar de A2/A79. Daardoor konden we bij Geusselt een deel van de nieuwe wegaansluitingen naar de tunnel maken.

Begin december pasten we nog een nieuwe wegfaserings toe ter hoogte van viaduct de Wielerbaan ten Noorden van Geusselt. Daardoor konden we ook het laatste stukje weg richting bovenste tunnelbuis aanleggen.

#nachtdv4buizen

In de nacht van donderdag 15 op vrijdag 16 december was het uiteindelijk zo ver en konden de vier tunnelbuizen van de eerste dubbellaagse tunnel in Nederland in gebruik worden genomen. De bovenste twee tunnelbuizen zijn voor het plaatselijk verkeer, de onderste twee tunnelbuizen voor het doorgaande verkeer. Minister Schultz van Haegen (Infrastructuur en Milieu) was in Maastricht aanwezig om via een telefoontje naar de verkeerscentrale van Rijkswaterstaat de 2,3 kilometer lange tunnel te openen.

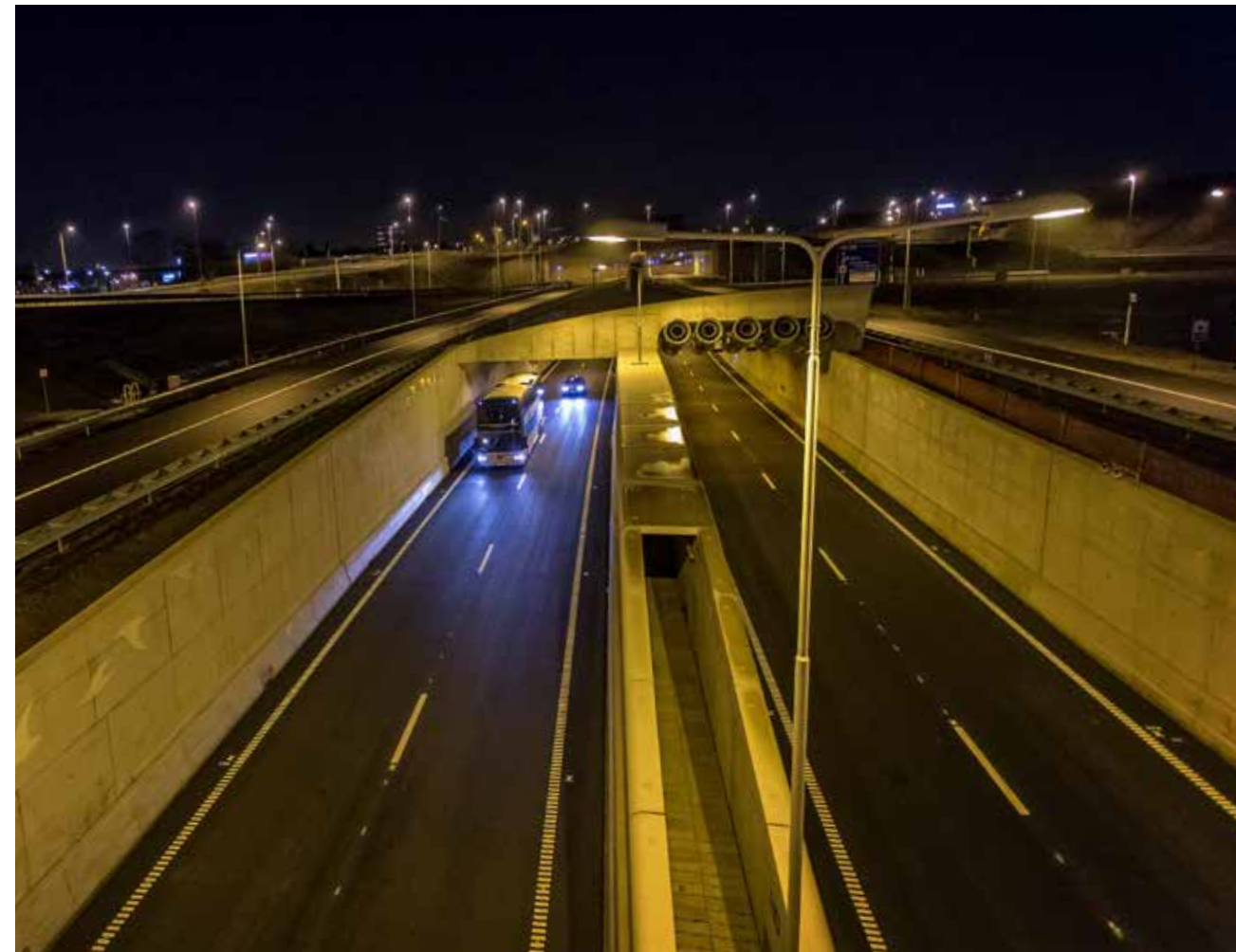
“Het is een prachtig project en een hele bijzondere tunnel. We laten hier zien dat nieuwe infrastructuur ook een goede bijdrage kan leveren aan een mooiere, groenere leefomgeving voor de mensen die er wonen.”

Melanie Schultz van Haegen –
Minister van Infrastructuur en Milieu

In de nacht van 15 op 16 december gingen de slagbomen open. Van links naar rechts: Minister van Infrastructuur en Milieu Melanie Schultz van Haegen, burgemeester Annemarie Penn-te Strake van Maastricht, Louis Prompers, directeur Projectbureau A2 Maastricht, Theo Bovens, Gouverneur Provincie Limburg, Jannita Robberse, HID Zuid-Nederland Rijkswaterstaat, Jan Hendrik Dronkers, directeur-generaal Rijkswaterstaat, Bauke Lobbzoo, directeur infra van bouwer Avenue2, Guido Houben, wethouder uit Meerssen, John Aarts, wethouder uit Maastricht en voorzitter van de Stuurgroep A2 Maastricht.

Als eerste reed een dubbeldekker met genodigden uit de politiek, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties door de tunnel.

Technische operatie

De technische operatie begon op donderdagavond 15 december na de avondspits om 20.00 uur met de eerste verkeersomleiding. Vervolgens konden de wegenbouwers van Avenue2 starten met het aanbrengen van o.a. wegmarkeringen, het in gereedheid brengen van de nieuwe verkeers- en matrixborden en asfaltwerkzaamheden. Om 23.10 uur was het zover en kon een dubbeldekker met gasten voor het eerst de tunnel in rijden. Het reguliere verkeer volgde om 23.40 uur. De tweede en derde bus volgden direct achter elkaar op vrijdagochtend 16 december om 6.00 uur. De vierde en laatste bus werd om 8.00 uur in de ochtend in gebruik genomen. Aan de technische operatie hebben ruim 150 medewerkers van Avenue2, Rijkswaterstaat en Projectbureau A2 Maastricht meegedaan.

De nieuwe tunnel wordt 24/7 bewaakt en bediend door speciaal opgeleide wegverkeersleiders in de verkeerscentrale van Rijkswaterstaat in Helmond. Onder meer via 180 camera's die in de tunnel hangen, kunnen zij de veiligheid van de weggebruikers nauwlettend in de gaten houden.

Een nieuwe wegsituatie is altijd wennen voor de automobilisten. Daarom mocht er de eerste weken niet harder dan 70 km per uur worden gereden. De uiteindelijke snelheid wordt 80 km in de bovenste tunnelbuizen en 100 km in de onderste tunnelbuizen.

Verdere afbouw

Door de ingebruikname van de Koning Willem-Alexandertunnel was eind 2016 al het doorgaande transitieverkeer uit de stad verdwenen. Dit reed op de A2 door de onderste tunnelbuizen. Ook de bovenste tunnelbuizen, die aansluiten op het stadsverkeer werden in gebruik genomen. Dat gold niet voor alle rijstroken, omdat sommige oude en nieuwe wegen elkaar nog kruisten. De laatste aansluitingen van het lokale wegennet op de bovenste tunnelbuizen volgen stapsgewijs in de eerste helft van 2017. Tot die tijd maakt het lokale verkeer nog gebruik van de bovengrondse tijdelijke N2 en omleidingen. Het totale nieuwe verkeerssysteem ligt tussen Kruisdonk en Europaplein over een lengte van circa 6km. De tunnel is ongeveer 2 km lang. Voor de complete infrastructuur zijn, behalve de Koning Willem-Alexandertunnel, nog 21 andere kunstwerken zoals fly-overs, viaducten, fietstunnels en ecoducten aangelegd.

Binnen planning en budget

Dankzij een goede samenwerking is het merendeel van de infrastructurale onderdelen van het complexe project A2 Maastricht binnen de planning van zo'n 10 jaar en binnen het door de partners beschikbaar gestelde overheidsbudget gerealiseerd. Door de ingebruikname van de tunnel verbetert de doorstroming van het doorgaande verkeer aanzienlijk op de A2. Daarnaast zorgt de komst van de tunnel voor een enorme verbetering van de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid van Maastricht-Oost.

<

In het Van der Valk hotel keken ruim 150 medewerkers van de samenwerkingspartners A2 Maastricht, vertegenwoordigers uit de politiek, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en voormalige bouwputwatchers samen naar de live-beelden van de ingebruikname.

^

midden links: De dubbeldekker en twee nieuwe stadsbussen van Arriva reden extra ritjes met belangstellenden. midden rechts: Ook van de partij waren Jan Hendrik Dronkers, directeur-generaal Rijkswaterstaat en Gerard Sanderink, directievoorzitter van Strukton.

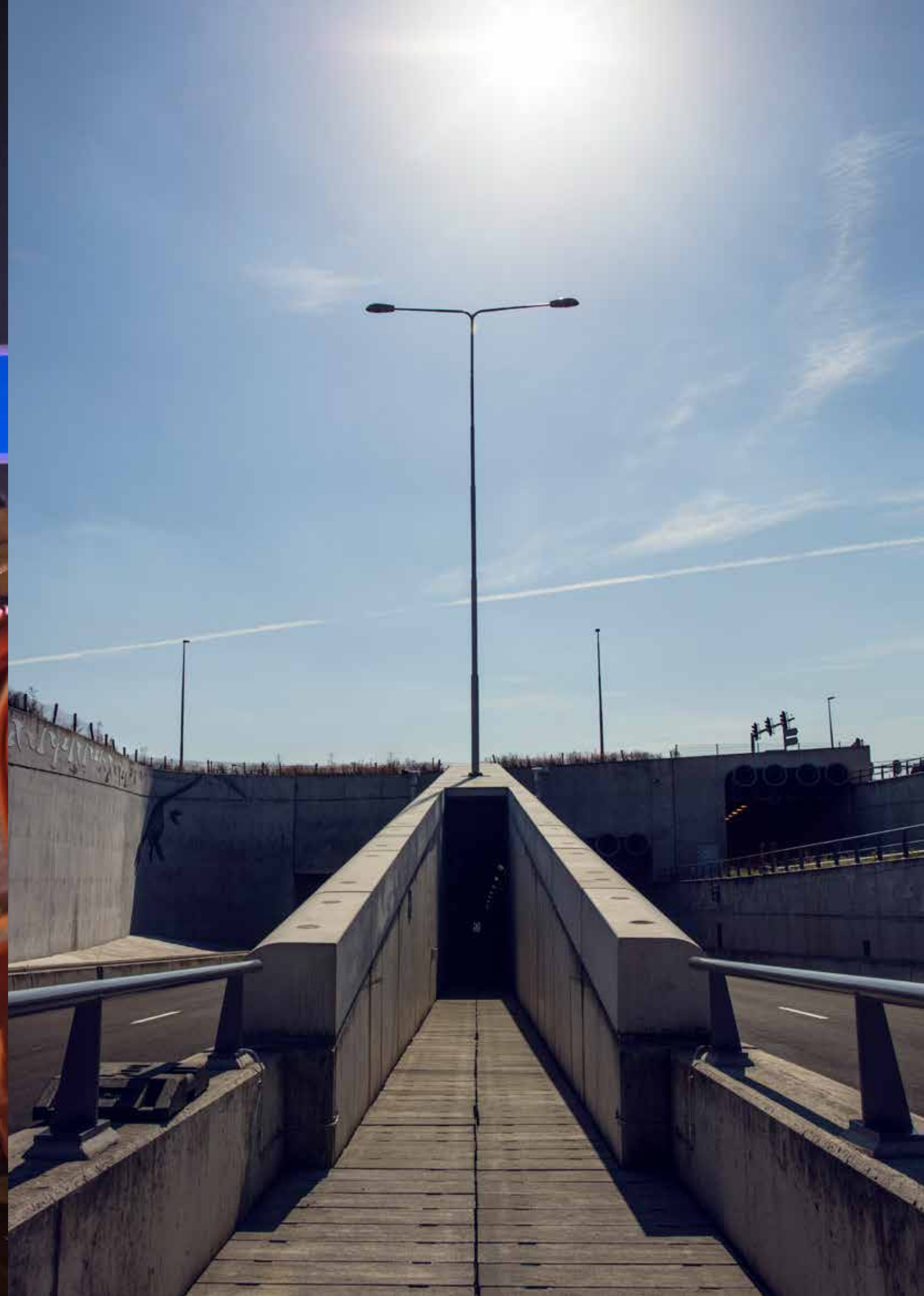

< ^

Niet alleen 's nachts gingen mensen naar de kijkplekken op de Joseph Bechlaan bij Europaplein en op de Wielerbaan bij Geusselt. Ook in de ochtend werden de activiteiten op de voet gevolgd.

<<

boven: Afplakken van verkeersborden Europaplein vlak na de start van de #nachtvd4buizen. onder: Keet Kruisdonk was hoofdkwartier voor de wegenbouwers.

DE GROENE LOPER

IN EEN NOTENDOP

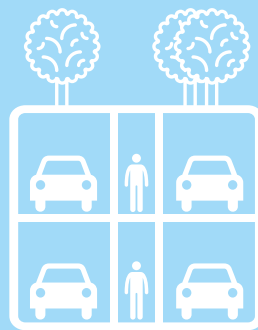

AFHANKELIJK VAN
MARKTVRAAG EN AUTONOME
ONTWIKKELINGEN

•
30.000 M² NIEUWE
VASTGOEDONTWIKKELING

•
WAARVAN MAXIMAAL
6.000 M² DETAILHANDEL EN
HORECA

•
MAXIMAAL 1.141 WONINGEN
(INCL. HERBOUW SLOOP)

KONING
WILLEM-ALEXANDERTUNNEL
•
EERSTE DUBBELAAGSE TUNNEL
VAN NEDERLAND

•
ONGEVEER 2,3 KILOMETER LANG

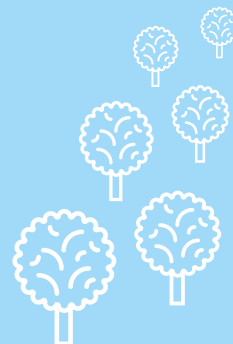
•
ZO'N 80% VAN VERKEER GAAT
ONDERGRONDS

•
VEILIGE EN VLOTTE VERKEERS-
DOORSTROMING

•
2 X 2 TUNNELBUIZEN BOVEN
ELKAAR

•
BOVENSTE TWEE TUNNELBUIZEN
VOOR REGIONAAL- EN
BESTEMMINGSVERKEER

•
ONDERSTE TWEE TUNNELBUIZEN
VOOR DOORGAAND VERKEER

GROENE LOPER

•
RECREATIEF LINT MET
CA. 1.800 BOMEN

•
VAN LANDGOED VAESHARTELT
TOT AAN AVENUE CÉRAMIQUE

•
ONGEVEER 5 KM VAN NOORD
NAAR ZUID DOOR DE STAD

•
GROEI IN 1,5 METER
GRONDPAKKET BOVENOP
DE TUNNEL

*Voor de uitvoering van A2 Maastricht is
15 hectare natuur op de schop gegaan en
26 hectare nieuwe natuur teruggekomen
bijv. in het Millenniumbos op de
Cannerberg, het Buitengoed Geul en
Maas tussen Meerssen en Maastricht en
rondom de nieuwe wegen bij Kruisdonk.*

2. DE GROENE LOPER

EEN TOTAALPLAN VOOR A2 MAASTRICHT

A2 Maastricht – Méér dan een tunnel

De eerste dubbellaagse tunnel in Nederland is weliswaar het meest bekende kunstwerk, maar er zijn en worden nog 21 andere kunstwerken gebouwd. Eind 2016 zijn de meeste daarvan in gebruik genomen. Het totale verkeerssysteem wordt in 2017 afgebouwd. Het megaproject is bovendien niet compleet zonder de aandacht voor o.a. landschap, natuur, stedenbouw en archeologie. Dat komt al tot uitdrukking in de naam die Avenue2 destijds heeft bedacht voor het plan; de Groene Loper. De Groene Loper is een voorbeeld van integrale gebiedsontwikkeling. Contractueel is er tot en met 2026 de tijd om letterlijk 'alles met alles te verbinden'. De manier waarop we dat doen, is in de loop der tijd het 'Maastrichtse Model' gaan heten.

Maastrichtse Model: Best for Project

Het Maastrichtse Model staat voor een intensieve samenwerking tussen opdrachtgever (publieke partijen) en opdrachtnemer (marktpartijen). Een lijn die we, opdrachtgever en opdrachtnemer, tevens consequent doortrekken in de communicatie. Het is een formule die inspanningen vraagt van alle partners, want ieder moet zijn eigen (bedrijfsvoerings)regels voor een stuk loslaten. Maar het resultaat is die inspanning meer dan waard. Dankzij het Maastrichtse Model wordt de Groene Loper nog steeds een beter project. In de samenwerking spreken wij over: Best for Project, Best for City, Best for

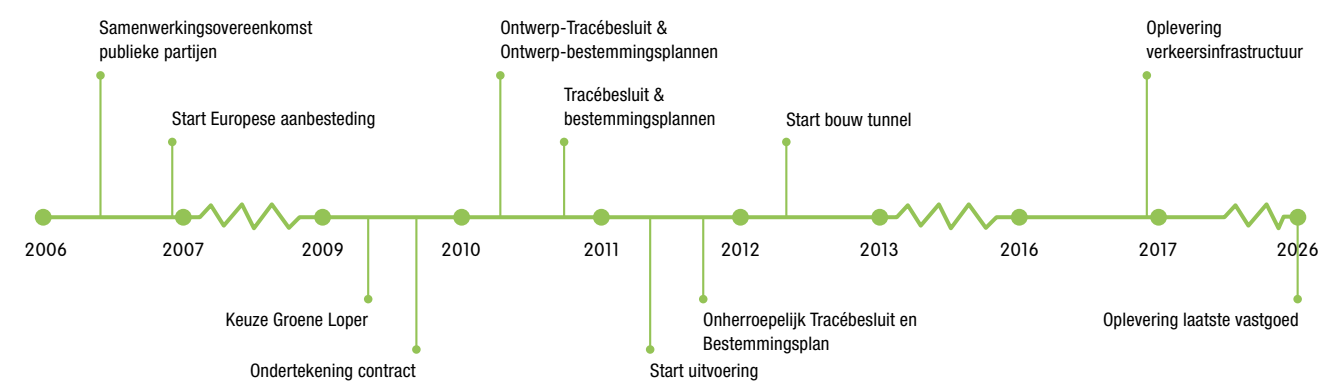
Onafhankelijke projectorganisatie met duidelijke afspraken

Een samenwerkingsverband dat wil slagen, moet professioneel georganiseerd worden. Daarbij gaat het niet alleen over de structuur, maar ook over duidelijke rollen, taken en besluitvorming. Daarom werd aan opdrachtgeverskant al in 2003 – en nog voor de aanbestedingsfase – gekozen een onafhankelijke organisatie, zijnde Projectbureau A2 Maastricht, op te zetten. Het projectbureau creëerde tegelijkertijd een gezamenlijke identiteit, waardoor het projectbelang nog sterker op de voorgrond kon komen. Werken aan gezamenlijke identiteit en projectbelang doet het projectbureau nog steeds, want iedere projectfase is weer anders.

Partners investeren in gemeenschappelijk belang; van 'stakeholders' naar 'shareholders'

De partners van het Maastrichtse Model zijn meer dan alleen 'stakeholders'. Het zijn 'aandeelhouders', want iedereen investeert in het gemeenschappelijk belang van het project. Binnen het kader van Best for Project is samenwerken voor ons een totaal andere aanpak dan het louter afstemmen van deelbelangen. Ondanks aparte werkprocessen is het essentieel dat de partners zich kunnen verplaatsen in de positie van elkaar. Wij zien samenwerking als een organisch proces waarvoor deelnemers bereid moeten zijn te investeren in gemeenschappelijke belangen en niet uit te gaan van eigen deelbelangen. Zo heeft A2 Maastricht als het ware zes 'aandeelhouders'.

Mijlpalen 2006 - 2026

Aan opdrachtgeverskant zijn dat er vier; Rijkswaterstaat, de gemeenten Maastricht en Meerssen en Provincie Limburg. Zij werken samen in het Projectbureau A2 Maastricht en in de Stuurgroep A2 Maastricht. De Stuurgroep is de 'raad van commissarissen'. De 'commissarissen' houden gezamenlijk toezicht op het Projectbureau A2 Maastricht. Bij het projectbureau werken mensen vanuit de vier moederorganisaties en, waar nodig, wordt externe expertise ingehuurd. Tussen 2003 en 2009 stond het projectbureau garant voor een goede coördinatie van de planvoorbereiding zoals aanbesteding en planologisch proces. Vanaf 2010 zorgt het projectbureau, samen met Avenue2, voor de uitvoering. Avenue2 is de opdrachtnemer en bestaat uit de bedrijven Ballast Nedam en Strukton. Zij zijn de twee 'aandeelhouders' vanuit opdrachtnemerskant.

Als één team communiceren naar de buitenwereld

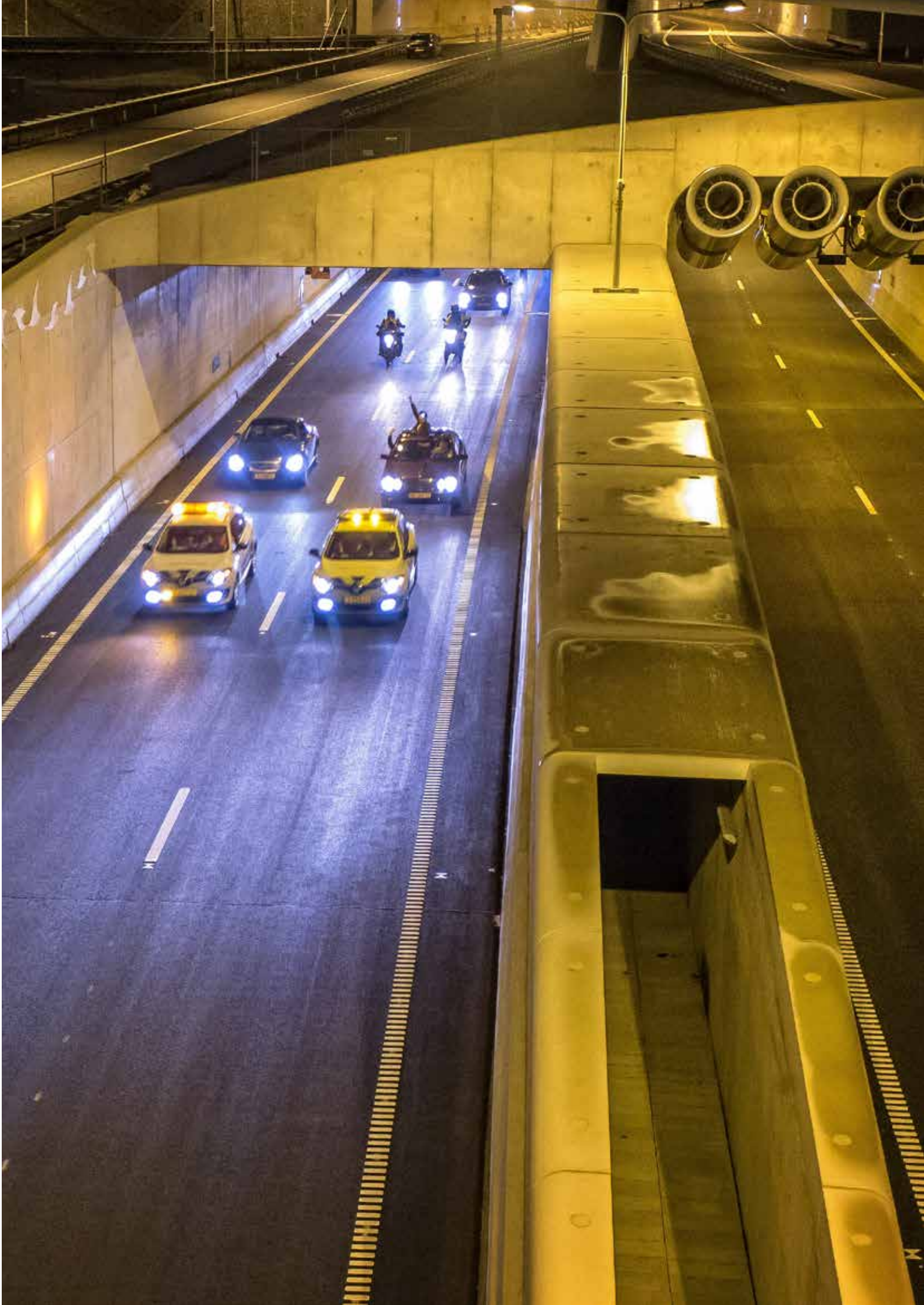
A2 Maastricht werkt met één gezamenlijk team Communicatie, centrale woordvoering en omgevingsmanagement van projectbureau en Avenue2. Over alle activiteiten wordt integraal gecommuniceerd, omdat dit de beste aanpak is voor het project én voor de stad en regio. 'De buitenwereld' heeft geen boodschap aan contractbepalingen of onderlinge afspraken, maar wil zo snel en helder mogelijk weten wanneer, wat en waar gaat gebeuren.

Dat kan alleen door de 'wij-versus-zij-gedachte' aan de kant te schuiven. Zowel intern, als extern. Gezamenlijke communicatie betekent ook openheid van opdrachtnemer naar opdrachtgever. En andersom. Zowel in goede, als in slechte tijden.

De Groene Loper totaaloplossing voor A2 Maastricht

Een drukke autoweg die de stad Maastricht doormidden klieft, een vertraging voor vele Nederlanders op weg naar het zuiden. De A2 in Maastricht wekte bij inwoners, bezoekers en andere automobilisten frustratie op. Het plan 'de Groene Loper' van Avenue2 biedt een totaaloplossing. Het is een plan voor infrastructuur en stadsontwikkeling, met een evenwichtige oplossing voor voetgangers, fietsers en automobilisten, voor inwoners en bezoekers.

In 2003 zijn de samenwerkende overheden – Rijkswaterstaat, de gemeente Maastricht, Provincie Limburg en de gemeente Meerssen – de zoektocht gestart naar één plan voor stad en snelweg. In 2009 is uiteindelijk, na een stadsbrede consultatieronde, de keuze gevallen op het plan 'de Groene Loper' van Avenue2. Het plan zorgt voor een goede bereikbaarheid van Maastricht en een betere doorstroming op de A2 bij kruispunt Geusselt en knooppunt Europaplein. Door een verhoging van de verkeersveiligheid en de leefbaarheid (veel minder geluidsoverlast- en veel betere luchtkwaliteit) in Maastricht-Oost biedt het project bovendien nieuwe kansen voor de ontwikkeling van de omliggende wijken.

Verdeling bruto investering van 1,2 miljard euro

INVESTERING OVERHEID INFRASTRUCTUUR	circa	€ 850 miljoen
INVESTERING PRIVATE PARTIJ	circa	€ 40 miljoen
VASTGOEDONTWIKKELING PRIVATE PARTIJ	circa	€ 300 miljoen
TOTAAL BRUTO INVESTERING	circa	€ 1,2 miljard
Voor de genoemde bedragen geldt prijspeil 2015		

In het boek 'Zijn Planprocedures anders te plannen?' uit 2012 staan onze ervaringen met de vernieuwende aanpak. Graag delen wij onze kennis met u. U kunt het rapport lezen via www.a2maastricht.nl/minisymposium.

Vernieuwende aanpak

De aanpak van A2 Maastricht is anders dan anders. Niet alleen worden gebiedsontwikkeling en verkeersinfrastructuur samen aangepakt, als gelijkwaardige onderdelen van één plan. Ook voor de procedures is een bijzonder traject doorlopen. Tracéwet, bestemmingsplannen en aanbestedingsprocedures zijn tegelijk doorlopen. 'Slechts' 7 jaren waren nodig om de procedures af te ronden. De vernieuwende aanpak heeft geleid tot een kwalitatief hoogwaardig plan. En doordat de verschillende partijen nauw samenwerkten, kon het project snel en efficiënt worden uitgevoerd.

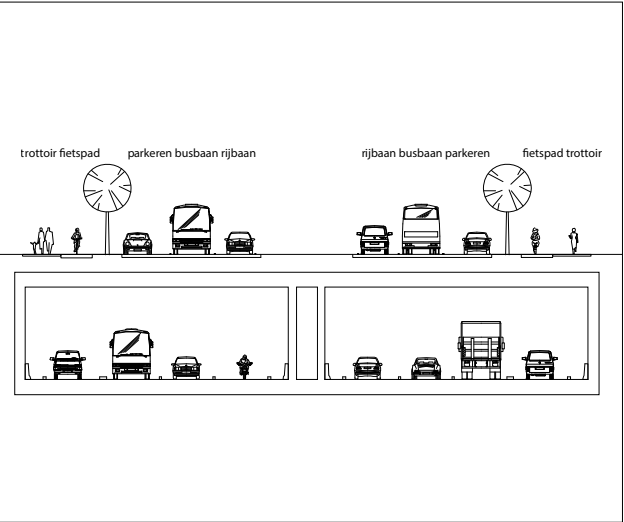
Investeringen

Het project A2 Maastricht is een PPS-project (Publiek-Private Samenwerking). De bruto investeringen in het project van overheid en marktpartijen samen bedragen (afgerond) 1,2 miljard euro (zie overzicht hierboven). Daarnaast komt een zogenaamd 'sneeuwbal-effect' tot stand. Investering door Rijk en Regio leidt immers tot investeringen elders. Denk bijvoorbeeld aan vastgoedontwikkeling en de aanzuigende economische werking.

De totale infrastructuur kost circa 890 miljoen euro. Het Rijk en Regio investeren zo'n 850 miljoen euro. De overige 40 miljoen euro komt van de private partij Avenue2. De opdrachtgevers krijgen een integraal gebiedsontwerp, dus zowel infrastructuur als boven-grondse herinrichting; o.a. 22 kunstwerken en bijbehorende infrastructuur, landschapsverbetering en de Groene Loper van Europaplein in het zuiden van de stad tot in het Buitengoed Geul & Maas (voorheen de Landgoederenzone) ten noorden van de stad.

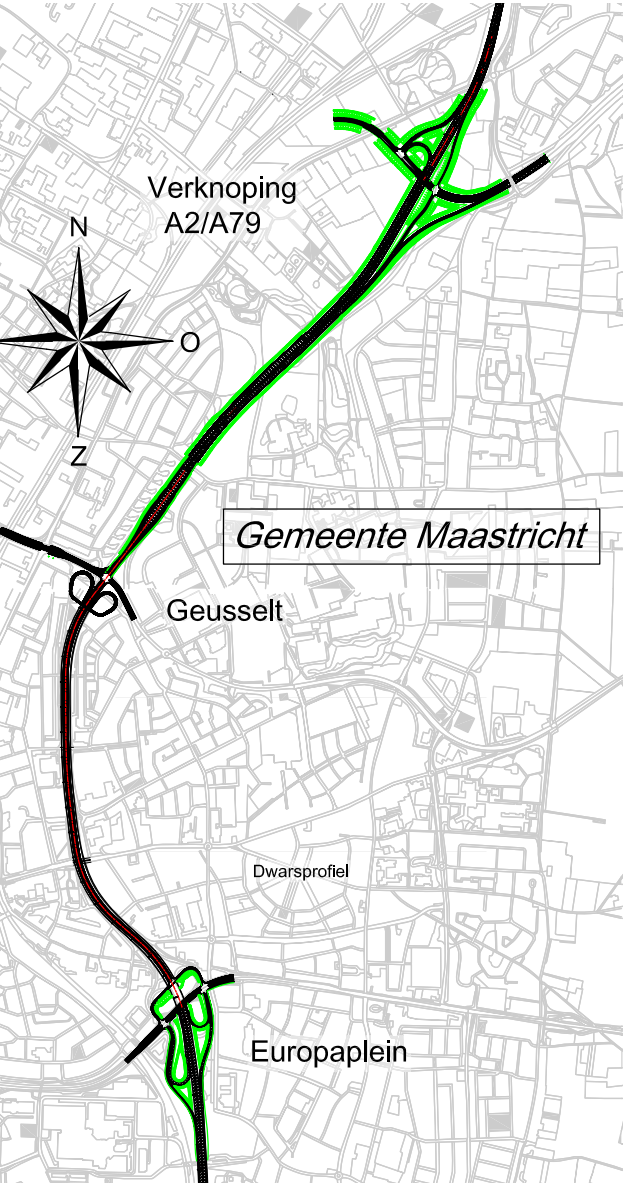
Voor de realisatie van A2 Maastricht krijgt Avenue2 financiële middelen en een aantal vastgoedlocaties. De private partij heeft zelf een waarde toegekend aan de vastgoedlocaties van ongeveer 40 miljoen euro. Avenue2 wil via de ontwikkeling van deze vastgoedlocaties haar investering terugverdienen.

De verschillen door de vernieuwde aanpak voor A2 Maastricht zijn groot.

Dwarsprofiel: 2x3 rijstroken naast elkaar.

Interne oefening RWS voor een Globaal Hoofdontwerp voor start aanbesteding in 2006.

Dwarsprofiel: 2x4 rijstroken boven elkaar.

'De Groene Loper' van Avenue2, consortium van Ballast Nedam en Strukton, in 2009.

In totaal ontwikkelt Avenue2 voor eigen risico het vastgoeddeel. Afhankelijk van marktvraag en autonome ontwikkelingen, betreft dit 1.141 woningen (incl. herbouw sloop en 89 te renoveren appartementen in de Gemeenteflat) en maximaal 30.000 m² nieuwe vastgoedontwikkeling (waarvan maximaal 6.000 m² detailhandel en horeca). Dit is vooral aan de kopse kanten van het tunneltracé bij Europaplein en Geusselt en bij de P&R Maastricht Noord op het bedrijventerrein Beatrixhaven. Avenue2 heeft aangegeven dat het hier een bedrag van in totaal circa 300 miljoen euro betreft. Het contract voor het vastgoed loopt tot en met 2026.

Een voorbeeld van het ‘sneeuwbaaleffect’ is de in eind 2014 aangekondigde samenwerking van Albert Heijn, gemeente Maastricht en bouwer Avenue2. Op basis van de reeds bekende contouren van de Groene Loper voor A2 Maastricht hebben betrokkenen gezamenlijk gekeken naar extra mogelijkheden voor de gebiedsontwikkeling voor het nieuwe centrum in Maastricht-Oost. Zo laat het Ahold concern nieuwe winkels bouwen voor Albert Heijn, Gall&Gall en Etos aan de Scharnerweg. Gemeente Maastricht kiest voor de herinrichting van het Koningsplein/Oranjeplein tot een nieuw stadspark. En Avenue2 zal de Gemeenteflat (laten) restaureren en de Groene Loper bovenop de tunnel aanleggen. Zie verder hoofdstuk 11, ‘Een nieuw stuk stad ‘bovenop’ de tunnel’, pagina 62 t/m 65.

Op onze website staat een hele themapagina over financiën. Zie: www.a2maastricht.nl/financien

Bijdrage overheidspartners

Wat het publieke gedeelte van de investering betreft, wordt circa 680 miljoen euro bijgedragen door het Rijk. De Provincie Limburg en de gemeenten Maastricht en Meerssen investeren samen circa 150 miljoen euro. Het project wordt ook voor 20 miljoen euro medegefinancierd door het Trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T). Samen leggen Rijk en Regio circa 850 miljoen euro bij elkaar voor de realisatie van A2 Maastricht. Onderdeel van dit bedrag is het waardevast maken van het projectbudget en het door het Rijk aanvullend beschikbaar gestelde budget voor de implementatie van de Landelijke Tunnelstandaard (47,5 miljoen euro).

Door het waardevast maken van het projectbudget loopt dit in de pas met de actuele en algemene prijsontwikkelingen. Eenvoudiger gezegd kunnen we het een soort inflatiecorrectie noemen. Het waardevast maken van het projectbudget betreft niet de marktontwikkeling van het vastgoed. Dit is voor risico van bouwer Avenue2.

Met de implementatie van de Landelijke Tunnelstandaard is vanaf de start van de planvoorbereiding rekening gehouden. Voor de financiering van A2 Maastricht hebben de overheidspartners een samenwerkingsovereenkomst gesloten in 2006. Daarin is afgesproken dat de partij die een wijziging wil doorvoeren, deze ook moet financieren. In het geval van de Landelijke Tunnelstandaard – officieel de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels (Warvw) – zat al in de pijplijn toen de aanbesteding is gestart. Er is toen besloten het project aan te besteden en de consequenties van de Landelijke Tunnelstandaard pas later aan te vullen. In 2009 is het contract tussen opdrachtgever en -nemer gesloten. Daarin is (opnieuw) vastgelegd de gevolgen van de tunnelwet apart en aanvullend te regelen. De Warvw is uiteindelijk in juli 2013 gerealiseerd.

Onderhoudscontract tussen RWS en Avenue2

In oktober 2014 ondertekenden Rijkswaterstaat en Avenue2 het onderhoudscontract voor de toekomstige Koning Willem-Alexander-tunnel. De overeenkomst regelt de voorbereiding en de uitvoering van zeven jaar onderhoud. Met deze prestatieovereenkomst vulde de toekomstige beheerorganisatie, Rijkswaterstaat, een van de randvoorwaarden in om gesteld te staan voor het toekomstige onderhoud van de tunnel.

“Avenue2 is bijzonder trots op het resultaat van alle werkzaamheden voor A2 Maastricht. Het is ook voor ons een bijzonder project geworden. De uitvraag was op hoofdlijnen. Wij hebben echt een eigen plan kunnen maken, hebben meegedaan aan de planprocedures, en zijn vanaf 2010 met de realisatie begonnen. Ook die was bijzonder met een ‘vliegend viaduct’, de ‘observational method’, ‘tweede tunnelbouwtrein’ en het fenomeen van de bouwputwatchers. We hebben sinds 2011 meer dan 100.000 bezoekers gehad. En tenslotte ben ik heel blij dat we dit complexe project hebben kunnen realiseren zonder hele ernstige, of zelfs dodelijke ongelukken.”

Bauke Lobbzoo (links op de foto) – directeur infra Avenue2 – tijdens de persbijeenkomst op 14 november 2016 waarin #nachtvande4buizen werd aangekondigd.

3. A2 MAASTRICHT ALS INSPIRATIE

De ingebruikname van de nieuwe Koning Willem-Alexandertunnel ging ook in het buitenland niet onopgemerkt voorbij. Onder meer in Duitse en Belgische media (print, online en tv) werd hieraan aandacht besteed. Daarnaast verscheen ook in het Tsjechisch vakblad ‘Beton’ een artikel over het project.

Landelijk
Ook voor Nederlandse projecten dient A2 Maastricht als inspiratie. Zo ontvingen we, Projectbureau A2 Maastricht en Avenue2, de Funderingsprijs 2016.

Daarnaast werden de opgedane ervaringen van monitoring tijdens de bouw gebundeld in het rapport ‘Monitoring in de praktijk’. Hierin staan ook de ervaringen van de projecten Spoorzone Delft en de Noord/Zuidlijn. Het rapport zorgt ervoor dat toekomstige projecten gebruik kunnen maken van de verworven kennis.

Funderingsprijs 2016
Op donderdag 6 oktober hebben we de Funderingsprijs 2016 gewonnen. De Funderingsprijs wordt toegekend aan bouwwerken of onderdelen van bouwwerken die in Nederland of in het buitenland door Nederlandse bedrijven zijn gerealiseerd en waarbij de toegepaste funderingstechnieken op een bijzondere wijze tot uiting komen.

De prijs is vooral gericht op de bouwkuip en de tunnelconstructie maar ook op de grotere gedachte van het creëren van een gezondere en fijnere leefomgeving. Daarnaast was de bouw aanpak in de ‘onbekende’ en zeer gevarieerde kalksteenbodem met breuken, grotten en keiharde vuursteenbanken een van de doorslaggevende factoren. Ook het toepassen van de zogenaamde ‘Observational Method’ komt in het juryrapport naar voren. Bovendien had A2 Maastricht een streepje voor met de bijzondere ‘gebiedsintegrale aanpak’ waarbij 4 opdrachtgevers financiën en knowhow samen hebben gebracht in een projectbureau, dat dan weer samen optrekt met opdrachtnemer Avenue2.

Rapport ‘Monitoring in de praktijk’
Spoorzone Delft, Noord/Zuidlijn én A2 Maastricht zijn drie ondergrondse infrastructurele projecten in drukbevolkte stedelijke gebieden. Elk project heeft eigen aandachtspunten, bijzonderheden én bouwmethode. Maar ook identieke uitdagingen. De opgedane ervaringen, nieuwe inzichten én verworven kennis van de specialisten die bij deze projecten betrokken waren en zijn, bieden waardevolle handvatten in de vorm van ‘best practices’ en ‘lessons learned’. In het rapport ‘Monitoring in de praktijk’ zijn hun verhalen nu samengebracht.

Bij A2 Maastricht werd gekozen voor de ‘observational method’, een methode waarbij de bouwkuip van de tunnel intensief en continue werd gemonitord. Daarbij lag de focus op drie meetmethodes: het meten van de stempelkrachten, in ‘t oog houden van de waterstanden en controle op mogelijke uitbuigingen van de damwanden.

Funderingsprijs 2016

Rapport 'Monitoring in de praktijk'

Aachener Zeitung

Gazet van Antwerpen

Aachener Zeitung

Gazet van Antwerpen

Het Belang van Limburg

Tsjechisch vakblad 'Beton'

Heinsberger Nachricht - Aachener Zeitung

VRT journaal

Heinsberger Nachricht

4. ORGANISATIE: PROJECTBUREAU A2 MAASTRICHT

NAUWE SAMENWERKING TUSSEN OVERHEIDSPARTNERS

De realisatie van de Groene Loper voor A2 Maastricht is een nauwe samenwerking van verschillende partijen, zowel op bestuurlijk niveau als aan de marktzijde. Wie zijn de verschillende partners van het project?

De opdrachtgever: Projectbureau A2 Maastricht

Louis Prompers is projectdirecteur. Het projectbureau vertegenwoordigt de vier samenwerkende overheidspartners:

- Ministerie van Infrastructuur en Milieu en zijn uitvoeringsorganisatie Rijkswaterstaat
- Provincie Limburg
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Meerssen

Taakvelden

- Projectbeheersing: overall project- en procesbeheersing, rapportage aan de bestuurlijke partners, advies en ondersteuning op de gebieden projectmanagement en projectbeheersing, planning-, risico- en kwaliteitsmanagement en control en audit.
- Contractmanagement: beheersing van de samenwerkingsrelatie met Avenue2 via systeemgerichte contractbeheersing.
- Omgevingsmanagement: afstemming met de stakeholders, coördinatie van bereikbaarheid en eventuele klachten.
- Technisch management: inhoudelijke afstemming met Avenue2 en stakeholders.
- Gebiedsontwikkeling: coördinatie van de integrale kwaliteitsborging van het ruimtelijke en stedenbouwkundige ontwerp en integrale besluitvorming.

Communicatie en centrale woordvoering gebeuren via één gezamenlijk team van Projectbureau A2 Maastricht en Avenue2.

Bemensing

- Een vaste kernbezetting van circa 40 fte
- Medewerkers zijn afkomstig van de moederorganisaties voornamelijk Rijkswaterstaat en gemeente Maastricht
- Waar bij de moederorganisaties kennis en/of specifieke expertise niet beschikbaar is, wordt extern kennis en expertise ingekocht.

Stuurgroep A2 Maastricht

Vanuit de Stuurgroep A2 Maastricht zorgen de vier overheidspartners voor (bestuurlijke) aansturing van het project. In 2016 kwam de Stuurgroep 5 keer bij elkaar.

Gemeente Maastricht

Wethouders John Aarts en Gerdo van Grootheest nemen voor de gemeente Maastricht deel aan de Stuurgroep. John Aarts is tevens de voorzitter van de Stuurgroep A2 Maastricht.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

De minister van Infrastructuur en Milieu, Melanie Schultz van Haegen, neemt definitieve besluiten over de A2 Maastricht. Namens Rijkswaterstaat Zuid-Nederland had in 2016 hoofdingenieur-directeur Jannita Robberse zitting in de Stuurgroep.

Provincie Limburg

Namens de Provincie werd gedeputeerde Patrick van der Broeck in de loop van 2016 opgevolgd door gedeputeerde Daan Prevoo als lid van de Stuurgroep.

Gemeente Meerssen

Voor de gemeente Meerssen is wethouder Guido Houben lid van de Stuurgroep.

Adviseurs

De Stuurgroep werd in 2016 bijgestaan door volgende adviseurs: Diederik Timmer (Rijkswaterstaat), opgevolgd door Eric Diepstraten (Rijkswaterstaat), Chris Naus (Rijkswaterstaat), Joyce Vreede (Rijkswaterstaat), Ed Moonen (gemeente Meerssen), Fred Sijben (gemeente Maastricht) en Raymond Fasen (Provincie Limburg).

Opdrachtgeversoverleg

Het opdrachtgeversoverleg, bestaande uit de gemeente Maastricht en het Rijk, geeft invulling aan de contractuele opdrachtgeversrol richting de opdrachtnemer. In 2016 vond het opdrachtgeversoverleg 5 keer plaats.

ACTIEPROGRAMMA MIJN GEZONDE GROENE LOPER MAASTRICHT 2030

Met het vaststellen van het 'Actieprogramma Mijn Gezonde Groene Loper 2030' eind 2015 door de Stuurgroep A2 Maastricht stond 2016 in het teken van coalitievorming voor de uitvoering ervan. Samen met andere partijen uit diverse werkvelden als het onderwijs, gezondheid, universiteit, woningcorporaties etc. werd de handschoen opgepakt om aan de slag te gaan met de al in kaart gebrachte kansen van het Actieprogramma verduurzaming.

Dit leidde in 2016 tot een aantal interessante en inspirerende co-designsessies en tot concrete resultaten. Zo is er in het kader van de transitie van de leefomgeving, de transformatie van het gebied bovenop de tunnel, de Groene Voorloper ingezaaid en een tijdelijke Beweegtuin aangelegd (zie ook pagina 64). Daarnaast begon ook de bouw van de nieuwe winkels van Albert Heijn, Gall&Gall en Etos aan de Scharnerweg en startte de Faculty of Health van

de Universiteit Maastricht met de A2-health studie. Tevens werd er een 'coalition of the willing' opgericht om te komen tot 'Eén plan voor Stad en Spoor'. Via dat plan kan Maastricht-Oost volwaardig verbonden worden met de gehele stad. Het te maken plan is een van de drie door de Stuurgroep A2 Maastricht benoemde hefbomen. De andere twee zijn: de fysieke (oost-west) verbindingen en de vervlechting van het A2-uitvoeringsgebied met de wijkontwikkeling.

Om kansen te verzilveren, is er door de moederorganisaties van het project A2 Maastricht een werkbudget ter beschikking gesteld voor de uitvoering van het Actieprogramma. Dit alles is vastgelegd in de voortgangsrapportage 'Mijn Gezonde Groene Loper 2030'. Deze is tijdens het bestuurlijk MIRT-overleg (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) aangeboden aan de Minister.

A2-Werkgroep vanuit gemeenteraad Maastricht

De A2-Werkgroep van de gemeenteraad Maastricht heeft ongeveer 15 vaste 'leden'. Het voorzitterschap is in handen van Peter Geelen. In 2016 is de A2-Werkgroep op verschillende momenten deelgenoot gemaakt van de ontwikkelingen in de markt en de veranderde taakverdeling binnen Avenue2 tussen Strukton (afbouw tunnel en aanleg openbaar gebied bovenop) en het door Renaissance overgenomen Ballast Nedam (vastgoedontwikkeling). Het Turkse Renaissance is een internationaal opererend bedrijf.

Een dominant thema in het overleg met de werkgroep was de tijdelijke verkeersinfrastructuur en hoe deze optimaal te regelen gelet op de ingebruikname van de tunnel. Ook heeft de werkgroep andere raadsleden uitgenodigd voor een bezoek op locatie om uitgebreid te worden geïnformeerd over tunnelveiligheid.

A2-Werkgroep op locatiebezoek in de tunnel.

Een volgende uitdaging 'Een plan voor stad en spoor'.

Een volgend thema dat met de werkgroep in verschillende sessies uitgebreid is gedeeld, is het Actieprogramma tot verdere verduurzaming van de Groene Loper voor A2 Maastricht. In mei hebben de leden van de werkgroep een fietstocht door het hele uitvoeringsgebied gemaakt vanaf het Europaplein tot in het Buitengoed Geul & Maas. Aansluitend is de stand van zaken tot verdere verduurzaming toegelicht. In de laatste werkgroep van 2016 is de voortgangsrapportage uitgereikt. Verduurzaming gaat over het benutten van kansen die zich, na ingebruikname van de tunnel, in het gebied aandienen. Het betreft: de fysieke (oost-west) verbindingen; de vervlechting van het A2-uitvoeringsgebied met de wijkontwikkeling; en de ambitie tot het volwaardig verbinden van het ondertunnelde Maastricht-Oost met de stad als totaal via het spoor.

Maastricht heeft ten opzichte van bijna alle steden in Nederland een inhaalslag te plegen in het op orde krijgen van goede langzaam verkeersverbindingen over en onder het spoor. De eerste resultaten van het door de projectorganisatie A2 Maastricht ingezette proces met Gemeente Maastricht, Provincie Limburg, NS en ProRail "Een plan voor Stad en Spoor" zijn veelbelovend en daarmee de opstap voor verdiepende studies in 2017.

Organisatie Avenue2

In 2015 moest, als gevolg van de financiële situatie bij Ballast Nedam, de taakverdeling binnen Avenue2 gewijzigd worden. Ballast Nedam zou voortaan doorgaan met de bovengrondse gebiedsontwikkeling en Strukton zou alle infrastructuur afbouwen. In augustus 2015 ging verder de moedermaatschappij van Imtech failliet. De werkmaatschappij Traffic & Infra was onderaannemer/leverancier van Avenue2 voor met name delen van verkeerstechnische en tunneltechnische installaties. De directie van Strukton heeft haar verantwoordelijkheid genomen en alle verplichtingen die deze partijen weer hadden met onderaannemers en leveranciers overgenomen. In 2016 bleek dat het effect van een en ander zoals personeelsverloop bij Imtech en onderaannemers, Strukton meer tijd kostte dan vooraf voorzien. Zo was er meer tijd nodig voor het testen van alle installaties en systemen en werd de testplanning aangepast. De directie van Strukton heeft in juni 2016 een uitvoerige toelichting gegeven aan een vertegenwoordiging van onze opdrachtgevers.

Regionale werkgelegenheid

Voor de uitvoering van A2 Maastricht zijn afspraken gemaakt met Avenue2 rond regionale werkgelegenheid. Waar mogelijk worden lokale en regionale bedrijven ingeschakeld voor de A2-werkzaamheden. Avenue2 geeft aan dat voor de uitvoering van de werkzaamheden in 2016 is samengewerkt met 56 lokale en regionale bedrijven (onderaannemers). De omzet die daarmee is gemoeid, is ruim 11,5 miljoen euro.

"Wat dit project, naast de innovatieve technieken die gebruikt zijn, bijzonder maakt is, wat mij betreft, de samenwerking tussen alle partijen. Vanaf het begin van het project hebben alle medewerkers, zowel aan de kant van opdrachtgever als opdrachtnemer, gewerkt aan dezelfde doelstellingen: de oplevering van de tunnel binnen de gestelde termijn en werken met oog voor de omgeving. De omgeving heeft een belangrijke rol gespeeld in de keuzes die tijdens het bouwproces gemaakt zijn. Als technologisch gedreven aannemer van boven de rivieren voelen wij ons thuis in Limburg. Maastricht heeft een plek in ons hart veroverd."

Frank Bekooij (links op de foto) – directievoorzitter Strukton Civiel – tijdens de persbijeenkomst op 14 november 2016 waarin #nachtvande4buizen werd aangekondigd.

5. WETTELIJK KADER

2016 JAAR VAN DE OPENSTELLINGSVERGUNNING

Voor de realisatie van A2 Maastricht zijn in de loop der jaren ruim 600 vergunningen verleend. Maar de allerbelangrijkste in 2016 was zondermeer de openstellingsvergunning. Op 13 december 2016 heeft het college van burgemeester en wethouders van Maastricht positief beslist op de aanvraag van Rijkswaterstaat tot verlening van de openstellingsvergunning.

De gemeente Maastricht is bevoegd gezag in het kader van de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels en heeft aan Rijkswaterstaat de openstellingsvergunning verleend. Rijkswaterstaat werd de beheerder van de tunnel. Met de vergunning op zak mocht Rijkswaterstaat in de nacht van 15 op 16 december de tunnel in gebruik nemen.

Vergunningsproces in 2 stappen

De ontwerp-openstellingsvergunning was de eerste stap in het proces om de openstellingsvergunning te verkrijgen. Hiervoor heeft Rijkswaterstaat Zuid-Nederland op 17 juni 2016 de aanvraag voor de openstellingsvergunning ingediend bij de gemeente Maastricht. Dit is gebeurd op basis van een positief advies van de onafhankelijke Veiligheidsbeambte.

In zijn advies concludeerde de Veiligheidsbeambte dat de documentatie bij de aanvraag compleet was, voldeed aan de geldende wet- en regelgeving en geen belemmeringen bevatte voor een veilige openstelling. Ook concludeerde de Veiligheidsbeambte dat alle benodigde voorzieningen in de tunnel waren aangebracht en dat voldoende was aangetoond dat aan de veiligheidsnorm kon worden voldaan. Daarop heeft het college van burgemeester en wethouders op 28 juni 2016 de ontwerp-openstellingsvergunning vastgesteld.

Vanaf 1 juli 2016 heeft de ontwerp-openstellingsvergunning zes weken ter inzage gelegen bij de gemeente Maastricht en bij Rijkswaterstaat. Gedurende deze termijn kon een ieder zienswijzen indienen tegen de ontwerp-openstellingsvergunning. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Burgemeester Annemarie Penn-te Strake overhandigde de ondertekende vergunning aan Jannita Robberse, hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland. Rechts wethouder Jack Gerats van vergunningen.

Testen vanuit de commandoruimte in dienstengebouw Noord.

Als tweede stap heeft de gemeente, op basis van de aanvulling op de aanvraag door Rijkswaterstaat Zuid-Nederland d.d. 28 november 2016, een definitief besluit genomen over het verlenen van de openstellingsvergunning. Dit is wederom gebeurd op basis van een positief eindadvies van de Veiligheidsbeambte. De veiligheid van de tunnel was voldoende geborgd om deze open te stellen voor verkeer. Daarop kon het college van burgemeester en wethouders de openstellingsvergunning verlenen en was weer een belangrijke mijlpaal gehaald.

De openstellingsvergunning heeft vanaf 15 december 2016 zes weken ter inzage gelegen bij de gemeente Maastricht en bij Rijkswaterstaat. Gedurende deze termijn konden belanghebbenden die een zienswijze hadden ingebracht tegen de ontwerp-openstellingsvergunning, of aan wie redelijkerwijs niet verweten kon worden dat zij geen zienswijzen hadden ingebracht beroep instellen tegen de openstellingsvergunning. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Hoe zat het ook alweer?

De planprocedures zijn voor de start van de bouw van de tunnel succesvol afgerond. Het Tracébesluit en de bestemmingsplannen werden eind 2010 vastgesteld en waren in 2011 onherroepelijk geworden. Diverse uitvoeringswerkzaamheden en andere activiteiten waren en zijn vergunningsplichtig en dienen ruim voor aanvang aangevraagd en vergund te worden.

In totaal, vanaf het begin van de voorbereidende werkzaamheden in 2010 tot eind 2015, zijn ongeveer 380 vergunningen verleend door de bevoegde instanties zoals Rijkswaterstaat, gemeente Maastricht en Meerssen en het waterschap Roer en Overmaas. Een belangrijke stap was de omgevingsvergunning begin 2012. Met deze vergunning op zak kon Avenue2 starten met de werkzaamheden voor o.a. de definitieve tunnelconstructie inclusief toeritten en bedieningsgebouwen. Daarnaast zijn tijdens de bouw nog 260 verkeersgerelateerde besluiten genomen, waardoor het totaal aan vergunningen op 640 uitkomt. Het jaar 2016 was de finale met de openstellingsvergunning voor de ingebruikname van de tunnel.

6. IN VOGELVLUCHT

UITVOERING ANNO 2016

Ruim 800 km kabel zijn in de tunnel aangelegd.

2016 was een belangrijk en spannend jaar voor A2 Maastricht. In de nacht van 15 op 16 december werd immers de Koning Willem-Alexandertunnel in gebruik genomen. Daarbij waren heel wat partijen betrokken.

De opdrachtgevers Rijkswaterstaat, gemeente Maastricht, Provincie Limburg en gemeente Meerssen werken samen in het Projectbureau A2 Maastricht. Avenue2 is ontwerper en bouwer van de tunnel en zorgt de eerste zeven jaar voor het onderhoud. De gemeente Maastricht verleende de openstellingsvergunning. Rijkswaterstaat is beheerder van de tunnel. En dan waren er nog de hulpverleningsdiensten -waaronder brandweer, politie en ambulance- die in 2016 hun uitgebreide opleidings- en oefenprogramma afsloten. Terwijl veel aandacht uitging naar de tunnel, werkten we ook door aan het landelijk deel van de Groene Loper ten noorden van Geusselt en het nieuwe centrum voor Maastricht-Oost bovenop de tunnel. Dat leverde onderstaande mijlpalen en hinderklussen op. En natuurlijk is geen mijlpaal te realiseren zonder overlast; het zijn steeds twee kanten van eenzelfde medaille.

Grootste mijlpalen van 2016

- Testen verkeers- en tunneltechnische installaties afgerond
- Eindoefening hulpverleningsdiensten
- Openstellingsvergunning voor tunnel
- Stapsgewijze ingebruikname van tunnel
- Ingebruikname Groene Loper (voor fietsers en voetgangers) vanaf Severenstraat tot aan Meerssenerweg
- Start nieuwbouw Albert Heijn

Testen VTTI afgerond

Het installatieteam, in vaktermen Team VTTI, stond aan de lat voor het ontwerpen, monteren en testen van de Verkeerstechnische en TunnelTechnische Installaties (afgekort VTTI), die nodig zijn om de tunnel goed en veilig te kunnen laten functioneren. Denkt u bijvoorbeeld aan energievoorziening, 24-uurscamerabewaking, ventilatoren, verkeerssystemen die de doorstroming bewaken, blusvoorzieningen en communicatie- en omroepsystemen. In totaal zijn er ruim 50 systemen nodig.

In 2015 is vooral gewerkt aan het monteren van alle installaties. In 2016 verschoof het accent naar het testen van alle systemen. Dat gebeurde volgens uitgebreide testprotocollen, zodat we zeker wisten dat er niets werd overgeslagen en elk systeem zou doen wat het moet doen. Elk systeem werd eerst getest voor het verlaten van de

Grote 'eindoefening' op 25 november 2016.

fabriek. Daarna volgde de test per systeem. Wanneer de afzonderlijke systemen goed werkten, werden ze stapsgewijs aan elkaar gekoppeld. Ook alle systemen samen werden vervolgens getest.

Na het testen van de techniek volgde de finale test tussen 'techniek' en 'mens'. Die finale test deed Avenue2 samen met de wegverkeersleiders van Rijkswaterstaat die de tunnel 24/7 in de gaten houden en de hulpverleningsdiensten. De grote gezamenlijke oefening van RWS en de Veiligheidsregio vond op 25 november 2016 plaats. Ook gasten en pers waren hierbij aanwezig.

'Eindoefening' hulpverleningsdiensten

Niet alleen de techniek werd uitgebreid getest. Ook de mensen die straks betrokken zouden zijn bij een dagelijks en veilig gebruik van de tunnel moesten goed voorbereid zijn. Het ging om weginspecteurs en wegverkeersleiders van Rijkswaterstaat en de medewerkers van de diverse hulpverleningsdiensten zoals de politie, brandweer en ambulancedienst. Met de grote 'eindoefening' op 25 november 2016 kwam er een einde aan het werk van het Ready to Operate-team, kortweg RTO. Dit team richtte zich sinds 2013 op de inrichting van de betrokken organisaties, hun werkprocessen en de benodigde procedures. Tevens waren zij zeer nauw betrokken met het totale opleidings- en oefentraject voor alle functionarissen die op de een of andere wijze te maken zouden krijgen met de zorg voor

een (verkeers)veilige en goed onderhouden tunnel. De 'eindoefening' was niet letterlijk de allerlaatste oefening ooit. Een multidisciplinaire oefening zal namelijk iedere vier jaar worden herhaald.

Openstellingsvergunning voor tunnel

De Koning Willem-Alexandertunnel kon in gebruik worden genomen nadat de openstellingsvergunning werd verleend. Op 13 december 2016 heeft het college van burgemeester en wethouders van Maastricht positief beslist op de aanvraag van Rijkswaterstaat tot verlening van de openstellingsvergunning. Meer info hierover vindt u in hoofdstuk 5, 'Wettelijk Kader', pagina 30 t/m 31.

Meer dan 50 verschillende systemen voor o.a. verlichting, hulppostkasten, luidsprekers en vluchtdeuren werden uitvoerig getest voordat de tunnel in gebruik werd genomen.

Ingebruikname landelijk deel Groene Loper.
< v

Start nieuwbouw Albert Heijn aan de Scharnerweg.

Ingebruikname A2-tunnel

Eind 2016 werd de Koning Willem-Alexandertunnel in gebruik genomen. Het was geen kwestie van vier slagbomen omhoog en rijden maar. De tunnel is onderdeel van een totaal verkeerssysteem inclusief knooppunten en verbindingen tussen Kruisdonk en Europaplein waarvoor al sinds 2014 nieuwe wegaansluitingen zijn gemaakt. In 2017 zal het totale verkeerssysteem bij Geusselt en Europaplein worden afgebouwd. Meer info hierover vindt u in hoofdstuk 1, 'Ingebruikname Koning willem-Alexandertunnel', pagina 6 t/m 9.

Ingebruikname Groene Loper vanaf Severenstraat tot aan Meerssenerweg

Dit deel van de Groene Loper is alleen voor langzaam verkeer zoals voetgangers en fietsers en loopt door tot in het Buitengoed Geul & Maas (voorheen Landgoederenzone).

Ruim 250 fietsers en wandelaars hebben op 22 mei 2016 het landelijk deel in gebruik genomen. Stuurgroepvoorzitter en mobiliteitswethouder John Aarts en Math Depuits van het overkoepelende A2-Buurtenplatform en buurtplatform Nazareth gaven het startschot. Jarenlang waren zij betrokken bij planvoorbereiding en uitvoering. De start was bij kasteeltje Geusselt. Eindpunt was bij buitenplaats Vaeshartelt. De fietsroute was uitgezet door de fietsersbond.

Wandelaars konden meelopen met een IVN-gids. De Jeugddrumband uit Wittevrouwenveld gaf het ritme aan. De activiteit werd georganiseerd door A2 Maastricht, in samenwerking met Maastricht Bereikbaar, Fietsersbond Maastricht, Buitengoed Geul & Maas en IVN Maastricht.

Start nieuwbouw Albert Heijn

De huidige winkels aan de Scharnerweg zullen worden vervangen door een nieuw pand voor Albert Heijn, Gall&Gall en Etos. Het ontwerp bestemmingsplan heeft in 2015 ter inzage gelegen. In de loop van 2016 heeft de gemeenteraad het definitieve bestemmingsplan vastgesteld.

Na het verlenen van de omgevingsvergunning kon Albert Heijn in het najaar van 2016 met de werkzaamheden starten. Zie voor meer informatie hoofdstuk 11, 'Een nieuw stuk stad bovenop de tunnel', pagina 60 en 61.

Grootste hinderklussen 2016

- Asfaltreparatie oostbaan A2 en A79 tussen Kruisdonk en Wielerbaan
- Testen verkeers- en tunneltechnische installaties
- Realisatie nieuwe wegaansluitingen
- Stapsgewijze ingebruikname tunnel

7. 'WE WERKEN ER AAN'

COMMUNICATIE MET DE OMGEVING

2016 was het jaar van de ingebruikname van de tunnel. De voorbereidingen voor de uitvoering startten in 2010. Ieder jaar had zo zijn typische kenmerken. De communicatie met de omgeving werd daarop afgestemd. In het jaarverslag 2016, het finale jaar van de ingebruikname van de tunnel, zetten we alles nog eens op een rij.

2010: start voorbereidingen

In 2010 werd heel wat voorwerk voor de uitvoering verricht. Vooral op het gebied van bodem- en archeologieonderzoek en verwerving en onteigening van panden. In september 2010 werd verder de eerste tijdelijke brug vervroegd aangelegd, op verzoek van de Centrale Ouderraad en directie van het Sint Maartenscollege. Ten noorden van Kruisdonk ging de aanleg van twee ecoducten van start, om de natuurgebieden aan weerszijden van de A2 met elkaar te verbinden en te zorgen dat dieren veilig van het Geuldal naar het Maasdal kunnen oversteken en andersom.

2011: project in uitvoering

In 2011 werden door Avenue2 allerlei werkzaamheden uitgevoerd ter voorbereiding op de bouw van de tunnel. Denkt u aan het verleggen van kabels, leidingen en riolering, bodem- en archeologieonderzoek, kappen van bomen en sloop van de eerste flats. Maar ook het inrichten van bouwterreinen, gronddepots en ketenparken. Het aanzicht van Maastricht-Oost veranderde in rap tempo. Ook weggebruikers kregen te maken met veranderingen. Verkeerssituaties wijzigden, voorbereidend op de ombouw van knooppunt Europaplein en kruispunt Geusselt. In juli ging de Servicelijn Maastricht-Oost in de lucht, waar mensen vanaf dat moment 24 uur per dag, 7 dagen per week terecht konden met hun vragen, klachten en (schade)meldingen.

2012: eerste echte tunnelwerk

In 2012 ging de bouw van de tunnel, na het verlenen van de omgevingsvergunning, definitief van start. Er werd begonnen aan de kopse kanten van het tunneltracé: bij knooppunt Europaplein en kruispunt Geusselt. Daarvoor moesten eerst nog allerlei aanpassingen gebeuren aan het bestaande wegennet. Om de overlast voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken, was het nodig om elkaar te informeren en naar elkaar te luisteren. Daarom werden in het voorjaar van 2012 drie A2-Stewards aangesteld. Zij werden de ogen, oren en handen van het project in de wijken. Een bijzondere gebeurtenis was verder de verplaatsing van het 'vliegend viaduct' bij Kruisdonk. Het viaduct was op een tijdelijke locatie gebouwd en moest 50 meter verderop definitief 'landen'.

2013: volle kracht vooruit

In 2013 werden de flats gesloopt, die nodig waren om ruimte te maken voor de bouw van de tunnel. Hierdoor kon ook het laatste stukje N2 worden verlegd naar de tijdelijke locatie en ontstond er ruim baan voor het tunnelwerk. Volgende sloop van flats is gepland na 2016 wanneer er ruimte nodig is voor de verdere bovengrondse herinrichting en de verdere realisatie van het plan de Groene Loper. In 2013 namen Avenue2 en het Projectbureau A2 Maastricht ook het besluit een tweede bouwstroom voor het tunnelwerk in te zetten. Sindsdien vonden overal langs het 2,3 kilometer lange tracé tunnel-activiteiten plaats: van het maken van bouwkuipwanden tot het ontgraven van de bouwkuip en van het inhijzen van stempels tot het storten van beton. Terwijl het tunnelwerk 'dwars door de stad' trok, werd ten noorden van Maastricht gestaag verder gewerkt aan de nieuwe verkeersinfrastructuur en de verschillende kunstwerken. In hetzelfde gebied werden de ecoducten Bunderbosch en Kalverbosch officieel geopend.

Overzicht van alle jaarverslagen.

2014: topjaar aan werkzaamheden

Eind 2014 werd de betonnen ruwbouw van de dubbellaagse tunnel voltooid. Het was ook het jaar waarin de aansluiting tussen de A2 en A79 bij knooppunt Kruisdonk én de verbinding tussen beide autosnelwegen en bedrijventerrein Beatrixhaven open gingen voor verkeer. In 2014 werd ook bekend dat de bovengrondse herinrichting van Maastricht-Oost - nog vóór de opening van de tunnel eind 2016 - extra kansen zou krijgen door de samenwerking van Albert Heijn, gemeente Maastricht en bouwer Avenue2.

2015: (on)zichtbaar doorwerken

In 2015 werd er vooral ondergronds gewerkt, door de teams Afbouw en VTTL. Zij bouwden de tunnel af en richtten hem in met verkeers-technische en tunneltechnische installaties. Bovengronds waren de teams GWW (Grond- Weg en Waterbouw) en Kunstwerken aan zet. Zo werden bij Geusselt en Europaplein de contouren van de toekomstige wegaansluitingen op de tunnel steeds beter zichtbaar. In het jaar 2015 was ook de start van www.mijngroeneloper.nl, de website met informatie over de bovengrondse herinrichting.

2016: ingebruikname tunnel

In 2016 lag het accent op het zorgvuldig testen van alle installaties, het afronden van het opleidingstraject voor medewerkers van de hulpverleningsdiensten en de verkeerscentrale van RWS, het verkrijgen van de openstellingsvergunning en uiteindelijk de ingebruikname van de A2-tunnel. Terwijl veel aandacht uitging naar de nieuwe Koning Willem-Alexandertunnel werd ook het landelijk deel voor fietsers en voetgangers ten noorden van Geusselt in gebruik genomen. Voor het nieuwe centrum Maastricht-Oost begon de bouw van de nieuwe winkels voor Albert Heijn, Gall&Gall en Etos aan de Scharnerweg.

Communicatie in 2016

“We werken er aan!” was ook in 2016 de slogan van A2 Maastricht. Net als in de voorgaande jaren besteedde het gezamenlijk team Communicatie van Avenue2 en Projectbureau A2 Maastricht veel aandacht aan het stelselmatig, proactief en transparant communiceren over de uitvoering. Centraal in communicatie stonden opnieuw de te realiseren mijlpalen en hinderklussen, vakmensen en specialisten achter de techniek en een persoonlijke aanpak.

Wijkcommunicatie

De wijkcommunicatie richt zich op de directe omgeving van het gebied waarin de werkzaamheden plaatsvinden. Denkt u aan omwonenden en ondernemers in de A2-buurt, maar ook weg-gebruikers. Deze doelgroepen informeren we steeds over hinderklussen in de buurt en de gevolgen daarvan. In 2015 en 2016 gingen veel werkzaamheden ondergronds door. Dat betekende dat de overlast bovengronds afnam. Actuele informatie over bouwwerkzaamheden werd vooral verspreid via brieven (voor bewoners en/of bedrijven), de digitale voortgangsberichten (al naargelang de actualiteit twee keer per week), www.a2maastricht.nl, Twitter en – als de situatie daarom vroeg – via persoonlijke gesprekken.

Om ons bereik verder te vergroten hebben we in 2016 ook informatie over A2 Maastricht gedeeld via de Facebookpagina van gemeente Maastricht en zijn ook de communicatiekanalen van RWS ingezet.

Vaste gesprekspartners

Met een aantal omgevingspartijen vindt al sinds de planvoorbereiding in 2003 structureel overleg plaats. Dit gebeurt met de A2-Werkgroep van de gemeenteraad Maastricht, het A2-Buurtplatform en het A2-Bedrijvenplatform. Zij vertegenwoordigen de politiek, directe omwonenden in de A2-buurt en het bedrijfsleven in Maastricht en Meerssen. De voorzitters zijn Peter Geelen, Ad Lutters en Frans Koelman.

A2-Buurtplatform

Het A2-Buurtplatform heeft in 2016 twee centrale bijeenkomsten met Avenue2 en Projectbureau A2 Maastricht gehad, en 5 interne vergaderingen. De thema's die tijdens deze bijeenkomsten werden behandeld zijn:

1. Afbouw, infrastructuur, testen, ingebruikname tunnel en onderliggend wegennet
2. Rijroutes/omleidingsroutes
3. Severentunnel
4. Landelijk deel Groene Loper
5. Oost-West verbindingen
6. Bovengrondse inrichting/infrastructuur/duurzaamheid/ gebiedsontwikkeling
7. Maastricht-Oost, waaronder Gemeenteflat, parken en nieuwbouw Albert Heijn inclusief verkeersinrichting Scharnerweg
8. Tijdelijk Bikepark aan de Noormannensingel
9. Meldingen Servicelijn Maastricht-Oost
10. Meedenken over publieksactiviteiten waaronder Tunnelweekend
11. Borgen afspraken in overdrachtsdocument na ingebruikname A2-tunnel
12. Evaluatie A2-Buurtplatform

A2-Bedrijvenplatform

Het A2-Bedrijvenplatform heeft in 2016 in totaal 4 keer vergaderd met de directies van Projectbureau A2 Maastricht en Avenue2 in aanwezigheid van zowel omgevingsmanagers als betrokken deskundigen. Thema's die in 2016 aan bod kwamen waren:

1. A2-tracé alle werkzaamheden van noord naar zuid, inclusief:
 - Aanlanding Beatrixhaven / Kraakweg
 - Verkeerssituatie Hoekerweg / Fregatweg
 - Dive-nder Terblijterweg
 - Ronde Scharnerweg en ontsluiting Albert Heijn
2. A2-tunnel waaronder:
 - Werkzaamheden in de tunnel (voorzieningen en materialen)
 - Tunnelorganisatie
 - Infrastructuur en onderliggend wegennet
 - Bewegwijzering
 - Ingebruikname
3. Groene Loper en oost-westverbindingen
4. Gebiedsontwikkeling waaronder:
 - Nieuwbouw Albert Heijn
 - Gemeenteflat
 - Koningspark
 - Vastgoedlocaties
 - Mobiliteitshub bij P&R Maastricht Noord
5. Transitimanagement

Speciaal voor het jaarverslag 2016 hebben wij aan Ad Lutters, voorzitter A2-Buurtenplatform en Frans Koelman, voorzitter A2-Bedrijvenplatform, gevraagd om te beschrijven hoe de deelnemers (samen)gewerkt hebben en wat zij bereikt hebben.

Ad Lutters, voorzitter A2-Buurtenplatform, aan het woord bij het programma 'Tunnelvisie' op TV Maastricht. Dit programma werd uitgezonden in de week voorafgaand op de ingebruikname van de Koning Willem-Alexandertunnel.

A2-BUURTENPLATFORM SUCCESS STORY MET AF EN TOE WAT HOBBELS

“De wijze waarop communicatie en participatie in de afgelopen 15 jaar gestalte heeft gekregen, mag worden gezien als een success story dat tot mooie resultaten heeft geleid, hoewel de weg er naar toe zo nu en dan wat hobbels kende. Het A2-Buurtenplatform is in het leven geroepen in 2004, nadat bleek dat de afzonderlijke overleggen tussen opdrachtgever en buurten meer tot tegengestelde opvattingen dan tot overstemming leidden. De gekozen vorm is in de loop van de jaren verder ontwikkeld en verbeterd, waarbij de twee basisprincipes (het overkoepelend platform vertegenwoordigt de buurten maar treedt niet in de plaats daarvan en een onafhankelijk voorzitterschap) als zeer waardevol zijn gebleken. In het proces zijn duidelijke resultaten zichtbaar die met name door de inbreng van het A2-Buurtenplatform zijn gerealiseerd, terwijl tegelijkertijd het ter discussie stellen en bespreken van een aantal hobbels tot aanmerkelijke verbeteringen van proces en uitvoering heeft geleid. De resultaten betreffen procesafspraken, inhoudelijke aanpassingen, bewaking tijdens de bouw en nakoming van afspraken.

Het A2-Buurtenplatform heeft in grote mate bijgedragen aan:

- Inspraak vanaf het startbesluit, MER-rapportage 9 alternatieven, het ambitiedocument, OTB en TB (gentlemen agreement met projectbureau), keuze uit drie voorstellen consortia, aanbesteding, gunning en aanleg en oplevering (testament).
- Permanente contacten met opdrachtgever (Projectbureau A2 Maastricht) via twee omgevingsmanagers.
- De Servicelijn, waar burgers met klachten en vragen terecht konden.

- Het Informatiepunt schade, waar burgers een check op schade ten gevolge van de tunnelaanleg konden laten doen.
- De aanstelling van drie A2-Stewards, die in de topjaren van de bouw dagelijks op het werk zichtbaar en aanspreekbaar waren.
- Een optimale communicatie.
- Op de belangen van de wijk afgestemde plannen.
- Hanteren principe: als een buurt iets wil en het deert andere buurten niet, dan bepleit het gehele A2-Buurtenplatform het gevraagde.

De inhoudelijke aanpassingen betreffen onder meer:

- Keuze plan Avenue2 met garanties t.a.v. milieu in brede zin, behoud Gemeenteflat, dubbellaagsetunnel enz.
- De inrichting van het geluidscherm bij Amby.
- De realisering van de extra Sibema fietstunnel (initiatief van de buurt Heer, bij de raad bepleit en door het A2-Buurtenplatform ondersteund).
- Een veilige fiets- en voetgangersoversteek aan de noordzijde bij Amby.
- Inrichting Groene Loper met accent op oost-west relaties.
- Deelname co-design sessies.
- Invulling open gebieden die onderdeel uitmaken van totaalplan (stedenbouwkundige opzet).
- Beschrijving van de Severentunnel tussen de wijken Amby en Nazareth. De tunnel onder de A2 moest voor het project A2 Maastricht verlengd worden.
- Aan het A2- plan grenzende plannen van de gemeente als verplaatsing Albert Heijn Scharnerweg, inrichting Konings- en Oranjeplein, KPN -terrein e.d.

Frans Koelman, voorzitter A2-Bedrijvenplatform, tijdens het persmoment over de ingebruikname van de Koning Willem-Alexandertunnel begin november 2016.

GROOTSTE ZORG: BEREIKBAARHEID TIJDENS TUNNELBOUW

“Het A2-Bedrijvenplatform is in 2005 tot stand gekomen. Vele bezorgde ondernemers, respectievelijk bezorgde vertegenwoordigers van ondernemersverenigingen kwamen rond de tafel met de initiatiefnemers die eindelijk een einde wilde maken aan de laatste stoplichtenreeks van de autosnelweg A2.

In het begin is nog meegepraat over de tracékeuze: de oostelijke randweg of een tunnel door de stad. Eenmaal gekozen voor de tunnel was de grootste zorg van het A2-Bedrijvenplatform de bereikbaarheid van de stad tijdens de bouw van de tunnel. In de beginfase heeft het A2-Bedrijvenplatform ook een rol gespeeld bij de keuze uit de tunnelvarianten van de verschillende aannemerscombinaties. In juni 2009 stelde het A2-Bedrijvenplatform verheugd vast dat minister Eurlings van Verkeer en Waterstaat ‘een goede keuze’ heeft gemaakt door te kiezen voor de ‘Groene Loper’ oplossing van Avenue2.

Maar ook na die belangrijke keuze bleef het A2-Bedrijvenplatform er op gefocust dat iedereen beseftte: ‘tijdens de verbouwing gaat de verkoop gewoon door’. Daar lag de zorg en dat kreeg veel aandacht.

In deze beginfase is er vanuit het platform voor gepleit om de ontsluiting van Beatrixhaven naar voren te schuiven. Dit idee is overgenomen en overeenkomstig eerder aangelegd. Een andere suggestie die vanuit het A2-Bedrijvenplatform is gedaan, was om niet alleen de onderste tunnel (lange afstandsverkeer) voor gevaarlijke stoffen geschikt te maken, maar dit ook te doen voor de bovenste tunnel. Hierdoor flexibeler bij ongevallen en onderhoud. Ook dit idee is overgenomen door de initiatiefnemers.

In de ruim 10 jaren dat het A2-Bedrijvenplatform bestaat, is het idee gegroeid dat goed werd geluisterd door Projectbureau A2 en Avenue2. De bouwers waren open en transparant en afspraken werden nagekomen.

Toen de ondernemers ook nog ondervonden dat de ‘aangepaste A2’ redelijk goed functioneerde, werd de ‘tijdens de bouw zorg’ allengs minder. Helaas moesten we constateren dat met de afname van deze zorg ook de attendance voor de vergaderingen van het A2-Bedrijvenplatform afnam.”

SAMEN DOEN

In de communicatie naar de omgeving werkt A2 Maastricht samen met een aantal partijen. Voor verkeerszaken zijn dat Maastricht Bereikbaar, Rijkswaterstaat en gemeente Maastricht. Voor overlast tijdens de topjaren van de uitvoering was dat het team Handhaven van de gemeente Maastricht. Voor gezondheidsvragen is dat, sinds de planvoorbereiding, de GGD Zuid-Limburg.

Extra gesprekspartners

Bij grote hinderklussen is het goed gebruik dat we per wijk kijken naar specifieke belangengroeperingen, zoals direct omwonenden, scholen, winkeliersverenigingen, het platform mindervaliden en de Fietsersbond Maastricht. In sommige gevallen worden met deze groepen extra afspraken gemaakt over uitvoering van werkzaamheden.

Publiekscommunicatie

Voor de communicatie naar een breder publiek werkt A2 Maastricht, naast de website www.a2maastricht.nl en de digitale voortgangsberichten, met een aantal vaste producties:

- wekelijks eigen tv-productie 'Via Maastricht' (bereik: 77.300 mensen) op zondagavond bij L1TV (provinciaal).
- wekelijks 1 advertentie en 1 redactionele pagina in stadskrant 1Maastricht (verspreiding in Bunde, Geulle, Maastricht, Meerssen, Moerveld en Ulestraten, oplage: 78.800 exemplaren).

Extra producties

In de week voor de ingebruikname van de Koning Willem-Alexander-tunnel was bij TV Maastricht de reeks 'Tunnelvisie' te zien. Deze extra productie besteedde o.a. aandacht aan de tunnelbouw, de omwonenden en de makers.

Persmomenten

Elk jaar organiseren we proactief meerdere persbriefings. Met name lokale en regionale media zijn aanwezig, maar soms ook vakpers en landelijke en/of euronale media. In 2016 vonden er drie persbriefings plaats: In januari 2016 over de stapsgewijze ingebruikname van de tunnel in het informatiecentrum, in april over het asfalteren in de tunnel, in november over de eindoefening van de hulpdiensten eveneens op locatie in de tunnel.

Daarnaast nodigden we de pers uit op bijzondere momenten. Zo was er de ingebruikname van het eerste landelijk stuk Groene Loper tussen de Severenstraat en de Meerssenerweg. Het mini-symposium rond archeologie bij A2 Maastricht in mei. De laatste tunnelrondleiding in augustus. En tot slot de ingebruikname van de Koning Willem-Alexandertunnel in de nacht van 15 op 16 december 2016. Gedurende het jaar werd de pers ook stelselmatig (digitaal) geïnformeerd over o.a. de voortgang van de wegwerkzaamheden, de voortgang van het testen en de planning van ingebruikname.

VAN 'A2 ACTUEEL' NAAR 'VIA MAASTRICHT'

In de loop van 2016 veranderde de naam van de wekelijkse rubriek op L1 van 'A2 Actueel' in 'Via Maastricht'. Voortaan namen ook Maastricht Bereikbaar, Noorderbrug en Fietsenstalling centraal station deel. Zo geven we een overzicht van de belangrijkste infrastructurele werkzaamheden en de bereikbaarheid voor stad en regio. De vernieuwde rubriek werd opnieuw geproduceerd met L1 en o.a. op zondagavond uitgezonden in het reclameblok na het nieuws. De producties zijn ook te bekijken op het YouTube-kanaal van A2 Maastricht.

MEER DAN 280.000 KEER BEKEKEN IN ZES JAAR

Animatiefilm 'Hoe werkt de tunnel straks'

In 2015 startten we met de voorlichting over het toekomstig gebruik van de A2-tunnel. Welke routes kunt u straks kiezen? Wat gaat u merken van onderhoud? Wat moet u doen bij pech of een ongeluk? We maakten een animatiefilm van 13 minuten (en een kortere variant van 3 minuten) en een themapagina op de website. Via de eigen producties en communicatiekanalen werd de animatiefilm verspreid. Eind 2016 had de animatie meer dan 283.000 kijkers. De film is nog steeds te zien op www.a2maastricht.nl.

Servicelijn Maastricht-Oost 2016

Met vragen, klachten en/of meldingen kunnen mensen 24 uur per dag – telefonisch, per mail of via de Maastricht Meldingen app – terecht bij de Servicelijn Maastricht-Oost. In 2016 waren er minder activiteiten die overlast veroorzaakten. Dat zien we echter niet terug in het aantal meldingen. In 2016 kwamen in totaal 766 meldingen binnen. Dat waren er 5 minder dan een jaar ervoor. Het aantal meldingen heeft vooral te maken met de meldingen en vragen over het Tunnelweekend (oktober 2016) en de ingebruikname van de tunnel in december 2016.

Soorten vragen, klachten, meldingen

De meeste meldingen (195) waren bestemd voor de calamiteitenlijn van Avenue2, een interne lijn voor spoedmeldingen. Daarna volgden de meldingen voor het Informatiecentrum (170), die vooral betrekking hadden op het Tunnelweekend. Tot slot waren er vragen en meldingen over project/planning en uitvoering (63).

Kijken we specifiek naar de A2-Buurt, dan kwamen de meeste meldingen uit de wijk 'Wittevrouwenveld'. Dat waren er 442. Daarbij moet worden aangetekend dat Projectbureau A2 Maastricht en Informatiecentrum A2 Maastricht met het adres 'Stadionplein' ook onder Wittevrouwenveld vallen. Wordt het adres (266 stuks) verrekend, dan blijven er voor 'de wijk' nog 176 meldingen over. Wittevrouwenveld wordt qua aantal meldingen gevolgd door Wijckerpoort (120 meldingen) en Nazareth (59 meldingen).

Schades

In 2016 zijn er 11 meldingen van bouwschade (schade veroorzaakt door bouwwerkzaamheden) ontvangen. In 2015 waren dat er 37. Er zijn geen verzoeken ontvangen voor nadeelcompensatie (schade die volgt uit het Tracébesluit). In 2015 waren dat er 4. In 2016 waren er minder activiteiten die overlast veroorzaakten.

CIJFERS

BEZOEKERS INFORMATIECENTRUM

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Individuele bezoekers (openingsdagen)	861	2.075	1.585	1.297	458	210
Informatiebijeenkomsten		6	0	0	0	0
Individuele bezoekers (avondopening)		0	97	69	10	0
Aantal groepen	118	334	476	456	308	337
Bezoekers in groep	2.597	6.648	10.859	9.753	5.745	6.653
Bezoekers informatiecentrum via VVV (weekends)						
Groepen/individueel		500	3.847	2.224	2.318	1.613
Totaal	3.458	9.223	16.388	13.343	8.531	8.476

COMMUNICATIE A2 MAASTRICHT IN CIJFERS

126 min

Via Maastricht op L1 TV

77.308

wekelijkse kijkers voor
Via Maastricht op 1L

25.000

bezoekers tijdens Tunnelweekend
op 29 en 30 oktober

5.716

abonnees ontvangen elke
week de digitale voortgangs-
berichten

52

pagina's A2 Actueel in
stadskrant 1Maastricht

*Dit huis-aan-huis-blad heeft een oplage
van 61.379 en verschijnt in Bunde, Geulle,
Maastricht, Meerssen, Moortveld en Ulestraten*

3.300

volgers op Twitter
@A2_Maastricht

229.785

unieke bezoekers op
www.a2maastricht.nl van
1 jan 2016 tot 31 dec 2016

14.811 bezoekers op 15-12-2016
15.545 bezoekers op 16-12-2016

*Dit is de hoogste piek in het aantal bezoeken
sinds de oprichting van de website.*

A2 MAASTRICHT: MEER DAN 120.000 BEZOEKERS

Informatiecentrum <i>(2011-2016)</i>	59.419
Dagen van de Bouw <i>(2012, 2013, 2014 en 2015)</i>	37.500
Tunnelweekend <i>(29 en 30 oktober 2016)</i>	25.000
Totaal	120.119

MIJN GROENE LOPER IN CIJFERS

19.641

unieke bezoekers op
www.mijngroeneloper.nl
van 1 jan – 31 dec 2016

347

volgers op Twitter
@MijnGroeneLoper

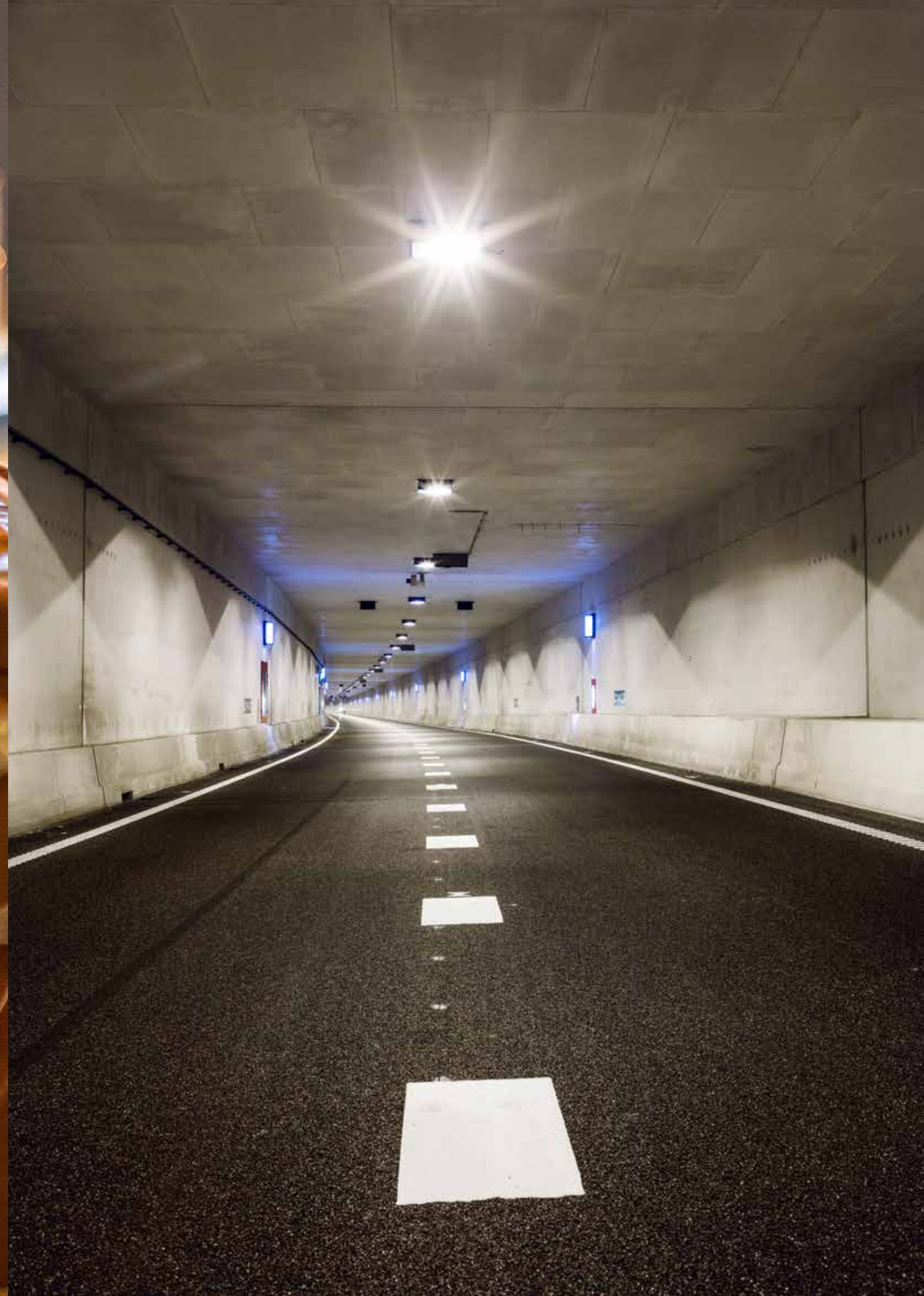
Mijn Groene Loper komt ook aan
bod tijdens de uitzendingen van
Via Maastricht, in de digitale
voortgangsberichten en in de A2
Actueel-pagina's in 1Maastricht

LIVESTREAM TIJDENS INGEBRUIKNAME

Tijdens de ingebruikname van de Koning Willem-Alexandertunnel
in de nacht van 15 op 16 december 2016 verzorgde provinciale
zender L1 de hele avond een livestream. Zowel op televisie als
via Facebook is deze livestream druk bekeken.

- Circa 130.000 kijkers volgden de uitzending via de televisie
- Circa 40.000 mensen volgden de berichtgeving via L1.nl
- Via Facebook werden ongeveer twee miljoen mensen bereikt,
en er waren circa 750.000 unieke kijkers.
- Circa 161.000 mensen volgden de berichtgeving via 1Limburg
(website en app)

8. NOG MEER BIJZONDERE MOMENTEN

Naast de mijlpalen (zie hoofdstuk 6, 'In vogelvlucht: uitvoering anno 2016', pagina 32 t/m 35) zijn er ieder jaar ook andere bijzondere momenten. Hieronder staat een selectie.

'Zweit veur Leid'

Op 17 januari 2016 werd 'Zweit veur Leid' georganiseerd in de A2-tunnel in aanbouw: een sponsorloop voor het goede doel, waaraan 2.500 deelnemers meededen. Dit was een record voor de organisatie. Er werd meer dan € 101.995,- bij elkaar "gezwet" voor 4 lokale goede doelen. Nooit eerder werd zo'n hoog bedrag uitgekeerd. Met de 22ste editie keerde Zweit veur Leid tevens de miljoenste euro uit haar bestaan uit en daarmee werd een absolute mijlpaal bereikt. Een mijlpaal die bekrachtigd werd door het college van Burgemeester en Wethouders van Maastricht met de uitreiking van Trichter aan voorzitter Erik Rosier, die al sinds de oprichting in 1994 bij Zweit veur Leid betrokken is. De animo voor deelname aan Zweit veur Leid is de afgelopen jaren sterk gegroeid, maar nooit zo explosief als in 2016. Debet hieraan lijkt vooral het parcours te zijn met de A2 tunnel als dé trekpleister. De deelnemers liepen 4, 8 of 12 kilometer. De opbrengst ging naar Bert Buis TV, de Wie-Kent School, reanimatie onderwijs en naar een nieuw zwembad voor bewoners en gasten van Huize Maasveld.

Zo'n 2.500 sportievelingen liepen mee tijdens Zweit veur Leid.

Mini-symposium archeologie

De afgelopen jaren heeft voor A2 Maastricht archeologisch onderzoek plaatsgevonden in het Buitengoed Geul & Maas (voorheen Landgoederenzone) en op de Cannerberg. A2 Maastricht heeft hierover bericht tijdens de werkzaamheden en na afloop. Zo waren de vondsten op de Cannerberg te zien tijdens een tijdelijke expositie in het Centre Céramique. En een deel van de vondsten in het Buitengoed zijn nog altijd te zien in het Infocentrum A2 Maastricht. Parallel aan de informatievoorziening hebben de specialisten verder gewerkt aan hun rapportages. Deze werden vrijdag 27 mei 2016 aangeboden aan wethouder Gerdo van Grootheest. Vakgenoten, geïnteresseerden en vrijwilligers keken nog een keer terug naar de vondsten en de betekenis voor de stad en omgeving. Het eerste rapport is geschreven door archeologen van ADC ArcheoProjecten uit Amersfoort en gaat over de opgravingen in de Landgoederenzone, aangevuld met onderzoek uitgevoerd in de N2-Corridor. Het tweede rapport is van ARCHOL uit Leiden en beschrijft de resultaten van de archeologische opgravingen op de Cannerberg, net buiten Maastricht. De overhandiging van de twee rapporten is het sluitstuk van het archeologisch onderzoeksproces. U kunt beide rapporten downloaden of bestellen via www.a2maastricht.nl/archeologie.

Tijdens het mini-symposium werden twee rapporten aangeboden aan wethouder Gerdo van Grootheest (derde van rechts op de foto).

Bezoek van de deelnemers aan de Vlaams-Nederlandse regeringstop in 2013 met o.a. minister-president Mark Rutte.

Einde tunnelrondleidingen

Op dinsdag 30 augustus ontvingen we de laatste twee groepen voor een rondleiding door de A2-tunnel. We stopten met de rondleidingen omdat de tunnel in gereedheid moest worden gebracht voor de ingebruikname.

Hoe het begon

De rondleidingen langs de bouwput waren vanaf het prille begin een succes. In het Informatiecentrum kregen bezoekers eerst een algemene uitleg. Maar de 'kers op de taart' was toch altijd weer het bezoekje aan de enorme bouwput. De belangstelling was groot. Al snel konden de medewerkers van het infocentrum de aantallen belangstellenden niet meer alleen verwerken. Vanuit het A2-Bedrijvenplatform, Maastricht Centrummanagement en VVV/ Maastricht Marketing kwam het initiatief om samen rondleidingen aan te bieden. Heel wat mensen hebben die route langs de bouwput gelopen en het tunnelwerk vanaf de uitkijkpunten en tijdelijke bruggen ervaren. De indrukwekkende bouwkuip met stalen stempels, rijdende traverses en torenhoge kranen was eind 2014 verdwenen. Ondergronds ging het werk verder, uit het zicht van omwonenden en bezoekers. Daarom werd de rondleiding in 2015 vernieuwd. De start in het Informatiecentrum A2 Maastricht bleef hetzelfde, maar voortaan gingen bezoekers ook de tunnel in.

In 2012 waren ze voor het eerst te zien in het uitvoeringsgebied van A2 Maastricht: hele groepen wandelaars, gekleed in oranje hesjes, gele laarzen en met een bouwhelm op hun hoofd.

Gasten uit alle hoeken van de wereld

Groepen vanuit allerlei windstreken hebben het informatiecentrum bezocht. Soms kwamen ze vanuit onverwachte hoek: Slovenië, Rusland, Denemarken, Verenigde Staten, Bangladesh, Tsjechië en Ethiopië. Maar ook vertegenwoordigers uit diverse gemeentebesturen (colleges en gemeenteraden) en actiegroepen uit Nederland, België en Duitsland kwamen een kijkje nemen. Verschillende ministeries en overheidsinstellingen zoals bijvoorbeeld de douane, Belastingdienst en de Industrie und Handelskammer Aachen zochten ons op. Woningbouwverenigingen, netwerk- en belangenorganisaties. Basisscholen en middelbare scholen uit de regio, hogescholen en universiteiten uit heel Nederland en ver daarbuiten zoals de Kasetsart University uit Thailand.

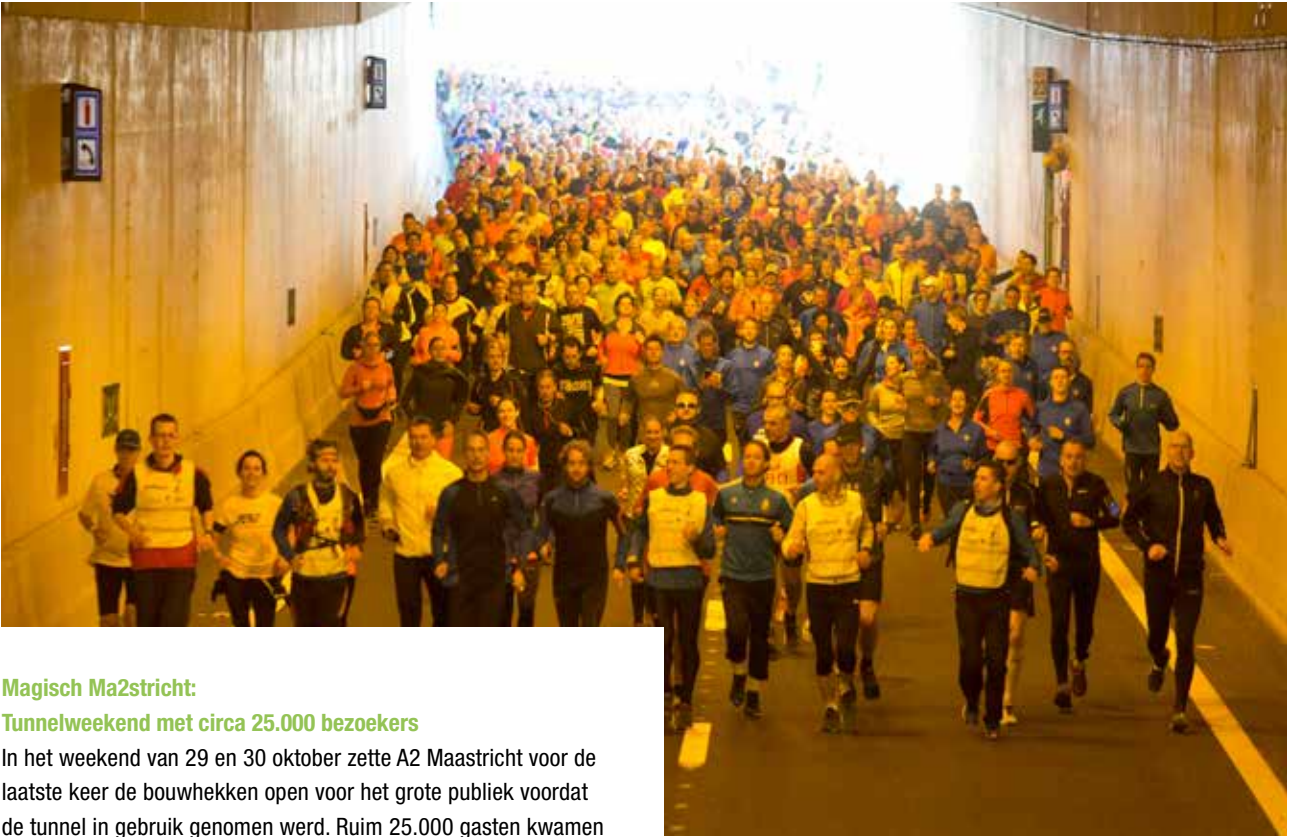

Bezoek uit Ethiopië.

Bouwputwatchers met familie

De broers Martin en Harrie Prickaerts en hun schoonbroer Jef Kerckhoffs zijn al vanaf de aanbestedingsfase vaste volgers van A2 Maastricht. De bouwputwatchers wilden graag met hun 92-jarige (schoon)moeder een keer de tunnel bezoeken vóór ingebruikname. En zo geschiedde: op 19 juli maakte het gezelschap onder begeleiding van omgevingsmanager Bart Grote, derde van links, en communicatiemedewerker Pieter Vanheeswijck, uiterst rechts op de foto, een rit door de Koning Willem-Alexandertunnel.

Magisch Ma2stricht:

Tunnelweekend met circa 25.000 bezoekers

In het weekend van 29 en 30 oktober zette A2 Maastricht voor de laatste keer de bouwhekken open voor het grote publiek voordat de tunnel in gebruik genomen werd. Ruim 25.000 gasten kwamen een kijkje nemen bij Europaplein.

Wandelend én fietsend door A2-tunnel

Dit keer konden bezoekers niet alleen wandelen maar ook fietsen door de A2-tunnel, dankzij de samenwerking met Maastricht Bereikbaar en Fietzersbond Maastricht. Zo'n 10.000 fietsers legden de route van 5 km door de onderste tunnelbuizen af.

€ 21.800 voor goede doel

Op zondag organiseerden Atletiek Maastricht en Maastricht Running Tours een 'A2- Tunnelrun for Charity'. Er was een kids run en een volwassenen run. De sponsorloop bracht € 21.800 in het laatje voor Unicef Nederland en het Toon Hermans Huis Maastricht.

Grote betrokkenheid

Gedurende het hele weekend was er van alles te beleven voor jong en oud. Zo was er op zondag een Tunnelontbijt voor de omwonenden van de voormalige bouwput, als bedankje voor het geduld de afgelopen jaren. Langs de wandelroute door de bovenste tunnelbuizen stond de 'A2 Maastricht-Expo' met info over de bouw. Daarnaast stonden er allerlei infostands van onderaannemers, sponsors en partners. Er waren doorlopend optredens van muzikanten en groepen uit de stad. Zo'n 30 oldtimers van oldtimerclub IVAC zorgden buiten de tunnel voor een mooi schouwspel. De hulpdiensten waren van de partij om geïnteresseerden over hun werk te vertellen. Het Projectbureau A2 Maastricht, Avenue2, Maastricht Bereikbaar hadden niet voldoende medewerkers om alles in goede banen te leiden. Daarom werd een beroep gedaan op vrijwilligers uit de stad. Onder hen waren trouwe volgers en nieuwe enthousiastelingen. Uiteindelijk stond iedere dag een groep van meer dan 150 professionals en vrijwilligers paraat om alle gasten op te vangen.

T U N N E L
W K N D >
2 9 - 3 0
- O K T -
2 0 1 6 <

Eerste bomen langs de Groene Loper

In 2015 werden er een aantal proefbomen geplant; drie zilverlindes bovenop het dak van de A2-tunnel, en drie lindes ernaast. Zo konden we rustig bekijken welke verzorging de bomen nodig hadden. Grotere aantallen (174 winterlindes) werden in februari 2016 geplant, op het landelijk deel van de Groene Loper tussen de Meerssenerweg en de Severenstraat. Ook ten noorden van de Terblijterweg – ter hoogte van de toekomstige uitrit voor doorgaand verkeer richting Eindhoven – werden in de loop van 2016 bomen geplant. Geen winterlindes, maar tulpenbomen. Negentien stuks in totaal. De keuze voor tulpenbomen – de variant *Liriodendron tulipifera* -rondom de tunnelmonden van Geusselt is een weloverwogen keuze. Niet alleen omdat de tulpenbomen de toekomstige Geusseltheuvel straks een heel eigen uitstraling geven, maar ook omdat de dichte, gesloten kroon helpt voorkomen dat automobilisten worden verblind bij het binnenrijden van de A2-tunnel.

“Dit is de 19^e tunnel die RWS mag toevoegen aan het rijtje van snelwegtunnels in Nederland. En dit is niet zomaar een tunnel, het is de eerste dubbellaagse tunnel in Nederland. Deze nieuwe tunnel in de A2 is belangrijk voor ons land. Voor iedereen die er dagelijks doorheen rijdt. Of je nu naar je werk gaat, je vracht moet bezorgen of straks weer op vakantie gaat naar het zuiden. Deze tunnel is van internationaal belang. Hij maakt onderdeel uit van dé internationale verbinding tussen Amsterdam en Zuid-Frankrijk. Met de komst van de tunnel is er een groot knelpunt in ons rijkswegennetwerk opgelost.”

Jannita Robberse (rechts op de foto) – Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland – tijdens de persbijeenkomst op 14 november 2016 waarin #nachtvande4buizen werd aangekondigd.

9. WETENSWAARDIGHEDEN: TUNNELASFALT 2.0

In ieder jaarverslag besteden we ook aandacht aan wetenswaardigheden. Voor 2016 hebben we gekozen voor de Maastrichtse mix van speciaal tunnelasfalt en het opleidingstraject van de hulpdiensten.

Tunnelasfalt 2.0

Het asfalt in de buizen van de tunnel is een verbeterde versie van een bestaand mengsel, dat vaak wordt toegepast op kruispunten en op- en afritten. Asfalt 2.0 dus, met een levensduur van maar liefst twintig jaar.

Maastrichtse mix

Het asfalt in de tunnelbuizen bestaat uit verschillende lagen, net als het asfalt op (snel)wegen. En net als bij (snel)wegen is elke asfaltlaag maatwerk. Dat geldt met name voor de bovenste laag: de deklaag. De uitgekende samenstelling garandeert een levensduur van maar liefst twintig jaar. De Maastrichtse asfaltmix is een verbeterde versie van zogenaamd SMA DESA asfalt. Materiaal-technoloog Wilfred Nijssen van Rijkswaterstaat streefde ernaar om met de Maastrichtse mix een nieuwe standaard voor asfalt in tunnelbuizen neer te zetten.

Goedkoop = duurkoop

Wilfred Nijssen is meer dan twee jaar lang intensief betrokken geweest bij de samenstelling van de asfaltdeklaag in de Maastrichtse tunnelbuizen. Dat deed hij niet alleen, maar samen met RWS-collega's én bouwer Avenue2. Een robuust wegdek is erg belangrijk voor toekomstig tunnelbeheerder Rijkswaterstaat. "We gaan voor topkwaliteit", vertelt Wilfred. "Goedkoop is in dit geval duurkoop, want het asfalt moet zo lang mogelijk meegaan. Onderhoud en vervanging willen we tot een minimum beperken."

Levensduur: 20 jaar

Tijdens de speurtocht naar de meest ideale asfaltmix kwamen RWS en Avenue2 al snel uit bij SMA DESA, een extra sterk asfaltmengsel dat vaak wordt gebruikt bij kruispunten en op- en afritten. "Dat zijn de plekken waar het wegdek veel te lijden heeft", vertelt Wilfred. "Vooral door vrachtverkeer dat afremt en vervolgens weer optrekt. Op die plekken wringt 't en ontstaan rimpelingen in het asfalt." De levensduur van SMA DESA is zo'n vijftien jaar, maar door de samenstelling opnieuw zorgvuldig onder de loep te nemen en verder te verbeteren, is de houdbaarheid van het tunnelasfalt opgeschroefd naar twintig jaar.

Groevesteentjes uit Noorwegen

In SMA DESA worden méér steentjes verwerkt door het gebruik van kleine steenmaten, variërend in grootte van 0 tot 8 millimeter. Dat is kleiner dan in gangbare asfaltmengsels. Aan de steentjes die verwerkt zijn in het Maastrichtse asfalt stelden RWS en Avenue2 extra eisen. "We hebben de harde eis gesteld dat elk steentje afkomstig moet zijn uit een groeve. Groevemateriaal bestaat namelijk uit 100% gebroken materiaal, zonder ook maar één ronde kant. Daardoor haken de steentjes als het ware in elkaar en is het asfalt stroever. Dat zorgt voor een goede grip en korte remweg. Bovendien is groevemateriaal erg slijtvast. Zo weten we zeker dat het wegdek ook na jarenlang gebruik stroef blijft", aldus Wilfred.

Ook in onze wekelijkse uitzending 'Via Maastricht' op L1 kwam het tunnelasfalt aan bod. Deze aflevering is nog te zien op Youtube (zoeken op 'Via Maastricht - 12 juni 2016').

Optimale binding

Bitumen is het bindmiddel dat steentjes, zand en vulstof tot één asfaltmassa samenvoegt. Het stroperige bitumen is bij grote hitte vloeibaar, maar hardt uit tijdens het afkoelen. "Voor het tunnelasfalt hebben we een stijvere bitumen gekozen dan bij de meeste asfaltmengsels gebruikelijk is. De hardere bitumen zakt tijdens het afkoelen niet naar beneden, waardoor steentjes in de toplaag goed bij elkaar worden gehouden", legt Wilfred uit. De combinatie van steentjes en bitumen zorgt voor een oersterk asfalt waarin kale plekken en spoorvorming zo goed als uitgesloten zijn.

Asfalteren en evalueren

In april 2016 is de laatste asfaltlaag buis na buis aangebracht. Een hele week lang was de tunnel het domein van de wegenbouwers. Om ervoor te zorgen dat het asfalteren soepel verliep is extra wax in het asfaltmengsel toegevoegd. "Daar zat wel één (klein) nadeel aan", vertelt Wilfred: "de walsmachines hadden een beetje meer tijd nodig om het verse asfalt goed te verdichten." Voor Wilfred en zijn collega's zit het werk er nog niet op. "We gaan het hele asfalteerproces grondig evalueren. Wat is goed of minder goed gegaan? Waar moeten we een volgende keer extra aandacht aan besteden?"

Samen met collega's van Rijkswaterstaat werkt hij aan een wetenschappelijke scriptie over het tunnelasfalt. "We hebben forse stappen vooruit gezet en willen dat het Maastrichtse tunnelasfalt de standaard wordt voor asfalt in tunnelbuizen in heel Nederland", aldus Wilfred. De ambitie is overigens niet beperkt tot ons eigen land: wat Wilfred betreft wordt de Maastrichtse asfaltmix in de toekomst wereldwijd in tunnels toegepast.

Tijdens het persmoment over het tunnelasfalt maakten de aanwezige fotografen van dichtbij kennis met het 'Maastrichtse mengsel'.

10. WETENSWAARDIGHEDEN: OPLEIDEN, TRAINEN EN OEFENEN

Opleiden, Trainen en Oefenen

Medewerkers van Rijkswaterstaat, gemeente Maastricht en de hulpdiensten; gemeenschappelijke meldkamer, politie, brandweer, geneeskundige zorg en bevolkingszorg waren in 2016 druk bezig met het Opleidingsprogramma (OTO: Opleiden, Trainen en Oefenen). Zo bereidden zij zich voor op de ingebruikname van de Koning Willem-Alexandertunnel. Eind 2016 hadden zo'n 600 personen van de Veiligheidsregio en 200 van Rijkswaterstaat zich voorbereid op de ingebruikname van de A2-tunnel, sinds de start van het traject in 2014.

Blijven opleiden, trainen en oefenen

Niet alleen in de voorbereidingstijd werd veel aandacht besteed aan het opleiden, trainen en oefenen. Ook nu de dubbellaags tunnel in gebruik genomen is, ligt er een opleidingsprogramma vast om de hulpdiensten en Rijkswaterstaat vakbekwaam te houden en kennis en ervaring met de tunnel verder uit te bouwen. Op deze wijze zijn de betrokken medewerkers altijd voorbereid om adequaat te kunnen handelen bij pechsituaties en ongelukken die zich in de tunnel kunnen voordoen.

Eindoefening óók beginoefening

De multidisciplinaire oefeningen in de tunnel waren de afsluiting van het OTO-programma voor de ingebruikname én gelijk het begin van het OTO-programma ná de ingebruikname. De grote gezamenlijke 'eindoefening' op 25 november 2016 was namelijk óók de eerste van een verplichte, realistische, gezamenlijke oefening die elke vier jaar in de tunnel gaat plaatsvinden.

Tijdens deze oefening met alle benodigde hulpdiensten en Rijkswaterstaat werd een groot ongeluk in de tunnel nagespeeld. Sinds de ingebruikname kan dat maar op een beperkt aantal momenten; de tunnel moet daarvoor namelijk volledig afgesloten worden voor verkeer. Om na de ingebruikname toch voldoende te kunnen trainen en oefenen, kan onder andere ook gebruik worden gemaakt van simulatie-oefeningen. Door te blijven investeren in vakbekwaamheid zijn en blijven mensen voorbereid op pechsituaties en ongelukken in de tunnel.

Controlekamer

Eindoefening hulpverleningsdiensten.

Oefeningen in Zwitserland bij de International Fire Academy.

Brandweer

Brandweerlieden van de regio Zuid-Limburg waren een hele tijd bezig met hun opleidingstraject. In het najaar van 2015 ondergingen bevelvoerders virtuele trainingen in het Regionaal Brandweeropleidings- en Oefencentrum in Margraten. Verschillende groepen brandweerlieden gingen – verspreid over meerdere weken - op trainingsweekend bij de International Fire Academy (IFA) in Zwitserland. Dat is een opleidingscentrum waar zowel de brandweer uit de regio als internationale brandweerlieden worden opgeleid.

Hulpverleners ambulance

Net zoals de brandweer bereidden ook de hulpverleners van de ambulance zich voor op de ingebruikname van de toekomstige Koning Willem-Alexandertunnel. Hun traject begon in maart, en duurde tot juli 2016. Er namen ambulancehulpverleners uit de hele regio Zuid-Limburg deel aan de opleiding.

Hun programma bestond uit vier modules: een introductie via e-learning, een virtuele training, een rondleiding door de A2-tunnel waarbij geoefend werd met ambulance en brancard en als laatste waren er de multidisciplinaire oefeningen in de tunnel. Dit waren de oefeningen samen met de andere hulpverleningsdiensten, Rijkswaterstaat en gemeente Maastricht met als afsluiter een grote gezamenlijke oefening.

Rijkswaterstaat

Begin november 2015 startte ook het opleidingstraject voor de medewerkers van Rijkswaterstaat, waaronder wegverkeersleiders, weginspecteurs, Officieren van Dienst en een instandhoudingsteam. Zij leerden hoe ze de tunnel moeten bedienen, bewaken en beheren. De tunneloperators in de verkeerscentrale van Helmond houden de tunnel 24/7 in de gaten. Het is voor hen de eerste dubbellaagse tunnel midden in een stad.

11. EEN NIEUW STUK STAD 'BOVENOP' DE TUNNEL

VOORBEREIDINGEN VOOR 2017 EN VERDER

Naast de werkzaamheden aan de infrastructuur, werkten opdrachtgever Projectbureau A2 Maastricht en opdrachtnemer Avenue2 in 2016 ook verder aan de voorbereidingen voor een nieuw stuk stad 'bovenop' en langs het tunneltracé. Over een lengte van 2,7 kilometer is er circa 100.000 m² beschikbare oppervlakte voor vastgoedontwikkelingen in het uitvoeringsgebied van de Groene Loper tussen Geusselt en Europaplein. Meeste aandacht gaat uit naar het nieuwe centrum Maastricht-Oost. Geïnspireerd door de Groene Loper bouwt Albert Heijn nieuwe winkels aan de Scharnerweg, wil de gemeente een nieuw park tussen de ANWB-flat en het Oranjeplein (laten) aanleggen en zorgt Avenue2 voor de restauratie van de Gemeenteflat. De inrichting van het openbaar gebied van de Groene Loper tussen Geusselt en Europaplein zal in de eerste helft 2018 afgerond zijn. Op de vastgoedlocaties kan tot en met 2026 worden gebouwd.

Start nieuwbouw Albert Heijn

Eind 2014 is aangekondigd dat er een nieuwe Albert Heijn, Gall & Gall en Etos komt aan de Scharnerweg. In de loop van 2016 heeft de gemeente Maastricht het nieuwe bestemmingsplan daarvoor vastgesteld en de omgevingsvergunning verleend. Daarna konden de (voorbereidende) werkzaamheden van start gaan:

- Juni-december 2016: kap van de bomen langs en op het parkeerterrein van de huidige winkels.
- Begin december 2016: archeologisch veldonderzoek.
- Midden december 2016: graven van bouwput.
- Eind december 2016: aanbrengen van 265 zogenaamde mortelschroefpalen.

De bouw van de nieuwe winkels wordt uitgevoerd door Laudy-Strukton v.o.f. (OBC). Streven is om de nieuwe Albert Heijn in de loop van 2017 te kunnen openen.

Voorbereiding restauratie Gemeenteflat

De Gemeenteflat is een iconisch rijksmonument dat straks aan de Groene Loper ligt. In 2016 is het gebouw nog tijdelijk verhuurd aan studenten via Koningspleinflatbeheer. Streven is om in de loop van 2017 te starten met de restauratie van dit rijksmonument. In 2016 is hiervoor de bouwvergunning aangevraagd en verleend.

Start nieuwbouw Albert Heijn.

In juli 2016 stond de Groene Voorloper in volle bloei.

Transitie

De vastgoedontwikkeling kan doorlopen tot en met 2026. Tot die tijd bevindt het gebied zich in een overgangsfase van een tijdelijke naar een definitieve situatie. Transitie noemen we dat proces ook wel. De centrale vraag daarbij is: Hoe voorkomen we een troosteloze aanblik van locaties waar pas over jaren wordt gebouwd? Sinds 2015 is Pieter Akkermans van de Makelaars van de Tussentijd aan de slag. Het is overigens niet gemakkelijk gebleken tijdelijke initiatieven 'even' te organiseren. De drempel om als een van de eerste initiatieven te starten bleek in de loop der tijd vrij hoog te zijn. Diverse locaties bleken niet zomaar beschikbaar, of maar voor een (te) beperkte tijd. Er is niet zomaar een grote pot geld om goede ideeën te realiseren, dat moet bij elk idee apart geregeld worden. Geen gemakkelijke opgave dus. Maar met vereende krachten en een creatieve insteek zijn in 2016 zes initiatieven opgepakt en uitgevoerd.

'Groene Voorloper'

In maart zaaiden enkele honderden basisscholieren, buurtbewoners en andere betrokkenen onder begeleiding van CNME Maastricht en regio 'de Groene Voorloper'. Op grote delen van de tunnelbouwplaats kwam een mengsel van akkerbloemen. Vanaf de zomer was het geen kale bouwplaats meer. Aan de bijna 700 meter lange stroken met bloemen was te zien waar vanaf 2017 het middengebied van de definitieve Groene Loper zal liggen. In juni stond 'de Groene Voorloper' in volle bloei. De scholieren van De Letterdoes en Nutsschool Maastricht, die eerder hadden gezaaid, konden mooie veldboeketten plukken. Dit was onderdeel van een lespakket dat CNME Maastricht aanbood.

Kunst op containergeluidswal

Op de lange geluidswal van containers langs de tijdelijke N2 werden in mei kunstwerken van de Maastrichtse beeldend kunstenaar Jef Bogman aangebracht. Verspreid over zes containers laten transparante plastic figuren aan het langsrijdend verkeer zien wat men hier na ingebruikname van de A2-tunnel kan doen: wandelen, fietsen, zitten, spelen.

Opening van de tijdelijke beweegtuin.

Beweegtuin

Op de kop van de Frankenstraat naast de tijdelijke loopbrug, in de volksmond Maartensbrug genoemd, is met ondernemers en bewoners uit de buurt in juni de Beweegtuin aangelegd. Een tijdelijk plantsoentje naar ontwerp van kunstenaar Jan Coolen van de Plantenfabriek. Verspreid over enkele weekenden werkten bewoners en ondernemers uit de buurt met restmaterialen van de A2-bouw, verf, bloemen en planten. Vervolgens kwamen de beweegtoestellen en andere oefenelementen. De Beweegtuin kon in gebruik worden genomen. Het idee hiervoor kwam van Fysiotherapie Oostermaas uit de Frankenstraat. Onder hun cliënten zijn vele ouderen die slechter ter been raken en daardoor moeilijker veilig over straat kunnen. De fysiotherapeuten misten in de openbare ruimte een plek waar zij met hun cliënten konden oefenen op de obstakels die ze zoal tegenkomen op straat: opstapjes, oneffen terrein, verschillende ondergronden. Op zondag 26 juni werd de Beweegtuin tijdens het Manus van Alles festival geopend door wethouder Gerdo van Grootheest. De verwachting is dat de Beweegtuin kan blijven tot 2017. Daarna start hier de aanleg van de Groene Loper.

My way or the highway

Het lege bouwterrein van de tunnelbouwers aan de Noormannensingel was op 3 juli in gebruik voor de expositie 'My way or the highway'. Vijf studenten van de interdisciplinaire kunstopleiding iArts toonden hier hun afstudeerwerk.

Expositie 'My way or the highway'.

Green043 Bikepark aan de Noormannensingel.

Green043 Bikepark

Op hetzelfde terrein -eens het sportveld van het Sint-Maartenscollege- startte in de zomer de aanleg van Green043 Bikepark. Een veilige maar uitdagende wielomgeving waar kinderen, jongeren en volwassenen kunnen oefenen op BMX en mountainbike. Het park bestaat uit een pumptrack, North Shore en dirt track. Een bikepark met dergelijke voorzieningen bestaat nog niet in het zuiden van Nederland en evenmin kort over de grens. Green043 Bikepark zorgt voor instructies en begeleiding. In een voormalige loods van Avenue2 is een binnenruimte gemaakt voor fietsreparatie en ontspanning. Eind november is het Bikepark feestelijk geopend tijdens het Outdoor Festival Maastricht. Sindsdien timmert Green043 Bikepark flink aan de weg. Het wordt onder andere wekelijks gebruikt door een naschoolse opvang. Ook het naastgelegen Sint Maartenscollege maakt er gebruik van. Leerlingen krijgen tijdens de gymles een clinic mountainbiken aangeboden. De verwachting is dat het bikepark kan blijven tot 2019.

Onbegrensd Verlicht

Tijdens de donkere wintermaanden zorgde het project 'Onbegrensd Verlicht' in de wijken Wijckerpoort en Wittevrouwenveld voor bijzondere lichtobjecten. Het project is gerealiseerd door een bonte verzameling buurtbewoners: zowel de traditionele bevolking van deze wijken als nieuwkomers, mensen met andere culturele achtergronden, asielzoekers, studenten en kunstenaars. In het Werkhuis in de voormalige Theresiaschool aan de President Rooseveltlaan is maandenlang gewerkt aan grote en kleinere lichtkunstwerken van bamboe, plastic flesjes en allerlei gerecyclede materiaal. Het was een creatieve zoektocht die de deelnemers een bijzondere ervaring gaf en de buurten een unieke winterverlichting. Dankzij een financiële bijdrage en ondersteuning vanuit het transitie management kon ook in de A2-zone een groot aantal lichtkunstwerken geplaatst worden om beide wijken in symbolische zin met elkaar te verbinden.

De lichtkunstwerken bovenop en rond de A2-tunnel zorgden ervoor dat de omliggende wijken in symbolische zin met elkaar verbonden werden.

12. VOORUITBLIK 2017

Mijlpalen

1. Ingebruikname totale infrastructuur

- Afbouw fly over Europaplein
- Viaduct Noord en Zuid bij Viaductweg/Meerssenerweg
- Sibematunnel

2. Start (aanplant) Groene Loper

Valt samen met Nationale Boomfeestdag op 22 maart

3. Afsluiting bovengrondse weg

Voormalige 'tijdelijke N2', tegenwoordig weer President Rooseveltlaan, Nassaulaan, Oranjeplein, Koningsplein.

4. Ontwikkelingen nieuwe centrum

Maastricht-Oost

- Ingebruikname nieuwe Albert Heijn, Gall & Gall en Etos; bouw door AH en ontwikkel- en bouwcominatie Laudy-Strukton.
- Aanleg nieuwe stadspark aan het Koningsplein/Oranjeplein in opdracht van gemeente Maastricht.
- Restauratie Gemeenteflat door Avenue2.

Hinderklussen

1. Overlast door afbouw nieuwe wegaansluitingen bij Europaplein en Geusselt

- Fly over Europaplein
- Viaduct Noord en Zuid bij Viaductweg/Meerssenerweg
- Sibematunnel

2. Overlast door aanleg openbaar gebied Groene Loper tussen Geusselt en Europaplein

- Kabels, leidingen, riolering, rotonde Scharnerweg

13. THE ‘GREEN CARPET’

AN INTEGRATED PLAN FOR THE A2 MOTORWAY THROUGH MAASTRICHT

In 2003, several cooperating government bodies – the DirectorateGeneral for Public Works and Water Management, the municipal council of Maastricht, the provincial government of Limburg, and the municipal council of Meerssen – began their quest for an integrated plan for the city of Maastricht and the A2 motorway. In 2009, following a consultation process involving the entire city, a plan was finally selected: the ‘Green Carpet’ (Groene Loper) plan presented by the Avenue2, a consortium of Strukton and Ballast Nedam. The plan will make Maastricht much more accessible and will greatly improve traffic flows at the Geusselt and Europaplein junctions. By improving traffic safety and the quality of life in Maastricht East, the project will also create new opportunities for developing the surrounding districts. The project involves an investment of approximately one billion euros, 850 million of which are being provided by the public sector.

The innovative approach of the A2 Maastricht project is quite unique. Not only were the regional development issues and the traffic issues integrated into a single overall plan, the various planning procedures were also dealt with in an integrated fashion. The Dutch Infrastructure (Planning Procedures) Act (Tracéwet), zoning plans, and tendering procedures were all addressed simultaneously. By the end of 2011, after seven years, all the necessary planning procedures for the A2 Maastricht project had been completed.

THE BASIC FRAMEWORK OF THE ‘GREEN CARPET’ PLAN

- A dual-layered tunnel, which will move 80% of the current traffic volume underground and allow for the creation of a residential zone above ground
- A green, park-like boulevard for pedestrians and cyclists, winding its way from the Landgoederenzone (Country Estate zone) to the Europaplein junction
- Two unique and striking entrances to the city at the Geusselt and Europaplein junctions

Work in progress

In 2010, the Avenue2 consortium already took the first preparatory steps. A great deal of preparatory work was also carried out in 2011 and 2012, in particular in the districts adjacent to the A2. In 2013, the preparatory activities were completed and the work focused on the N2 corridor and the Europaplein and Geusselt junctions. Most of the work took place in the excavation pit, concentrating on the actual construction of the A2-tunnel.

2014 saw the opening of the intersection between the A2 and A79 motorways at Kruisdonk and the new road to the Beatrixhaven industrial area. The concrete shell of the dual-layered tunnel was also completed during the past year.

2015 was a challenging year for Avenue2, both economically and financially. Avenue2’s partner Ballast Nedam experienced financial difficulties and was acquired by Renaissance, based in Turkey. This meant a change in the allocation and division of duties between the Avenue2 partners Ballast Nedam and Strukton. While this was happening, the construction teams continued working. Underground work continued in particular, where the completion team and installation team worked on completing the tunnel and install the traffic and tunnel technical equipment. Above-ground, the roadworks and engineering teams continued their work.

2016: an exciting and successful year

2016 was an important and exciting year for A2 Maastricht in which all efforts were dedicated to opening the tunnel. Rijkswaterstaat (Directorate-General for Public Works and Water Management), the Municipality of Maastricht, the province of Limburg, and the Municipality of Meerssen worked together in Projectbureau A2 Maastricht. Avenue2 was responsible for design and construction and is also responsible for the maintenance of the tunnel now it has been opened. Rijkswaterstaat is the manager. Maastricht municipality granted the opening permits. The emergency services, including the police, fire services, and ambulance services, will also be servicing this tunnel.

In January we were still working on opening the tunnel in two phases. Between phase 1 and phase 2, Avenue2 had to complete many road connections and asphalt works. In summer we announced that we needed more time for testing the technical traffic and tunnel equipment. The testing phase had to demonstrate the safety of the tunnel for road users and the reliability of the systems. Our motto was and stayed: ‘quality, safety, and precision before speed.’ In November we

were able to announce that we were aiming to open the tunnel on the night of 15-16 December. The tests leading up to this date had to run smoothly, the opening permits had to be obtained, and the weather gods had to be in our favour. Through smart road phasing we were able to open four tunnel tubes in one night.

In the 2006 Collaborative Agreement, our government partner had established that they wanted to open the majority of the infrastructure by the end of 2016. In 2009 the contract with Avenue2 was signed in which the date for 16 December 2016 was set. Thanks to a great partnership, the most important infrastructural parts of the A2 Maastricht project were completed within the ten-year planning and government budget. We are proud that we were able to realize this tight schedule as a result of everyone’s hard work and dedication.

While the main focus of 2016 was on the tunnel, we continued to work on new connections for pedestrians and cyclists and the new Maastricht-Oost centre above the tunnel.

2017 and beyond

But we’re not done yet. The important milestones for 2017 are:

1. Completion of the total infrastructure
 - Completion of the Europaplein flyover
 - Flyover Noord and Zuid at Viaductweg/Meerssenerweg
 - Sibematunnel bicycle tunnel
2. Start of the planting of the Groene Loper
This coincides with Nationale Boomfeestdag (national arbour day) on 22 March
3. Closure of the above-ground road
The former temporary N2, once again President Rooseveltlaan, Nassaulaan, Oranjeplein, Koningsplein
4. Developments new centre Maastricht-Oost
 - Completion of the Albert Heijn, Gall & Gall, and Etos. Construction by Albert Heijn and Ontwikkel- en Bouwcombinatie Laudy–Strukton.
 - Construction of new city park next to Koningsplein/Oranjeplein, commissioned by the Municipality of Maastricht
 - Restoration of Gemeenteflat (municipal apartment building) by Avenue2.

The public space between Geusselt and Europaplein will be completed in the first quarter of 2018, Property development on different plots located along the Groene Loper may contractually continue up until and including 2026.

English summary

Top to bottom: Madrid - Rio / Boston - Big Dig / Paris - Rive Gauche / Antwerpen - Ring

INTERNATIONAL INSPIRATION

The result of this renewed approach to integral regional development for A2 Maastricht has attracted international interest. At specialist conferences four projects in particular are often discussed as examples for a comprehensive plan for cities and infrastructure. The R1 Ring road in Antwerp, Belgium, has opted for a similar solution as A2 Maastricht.

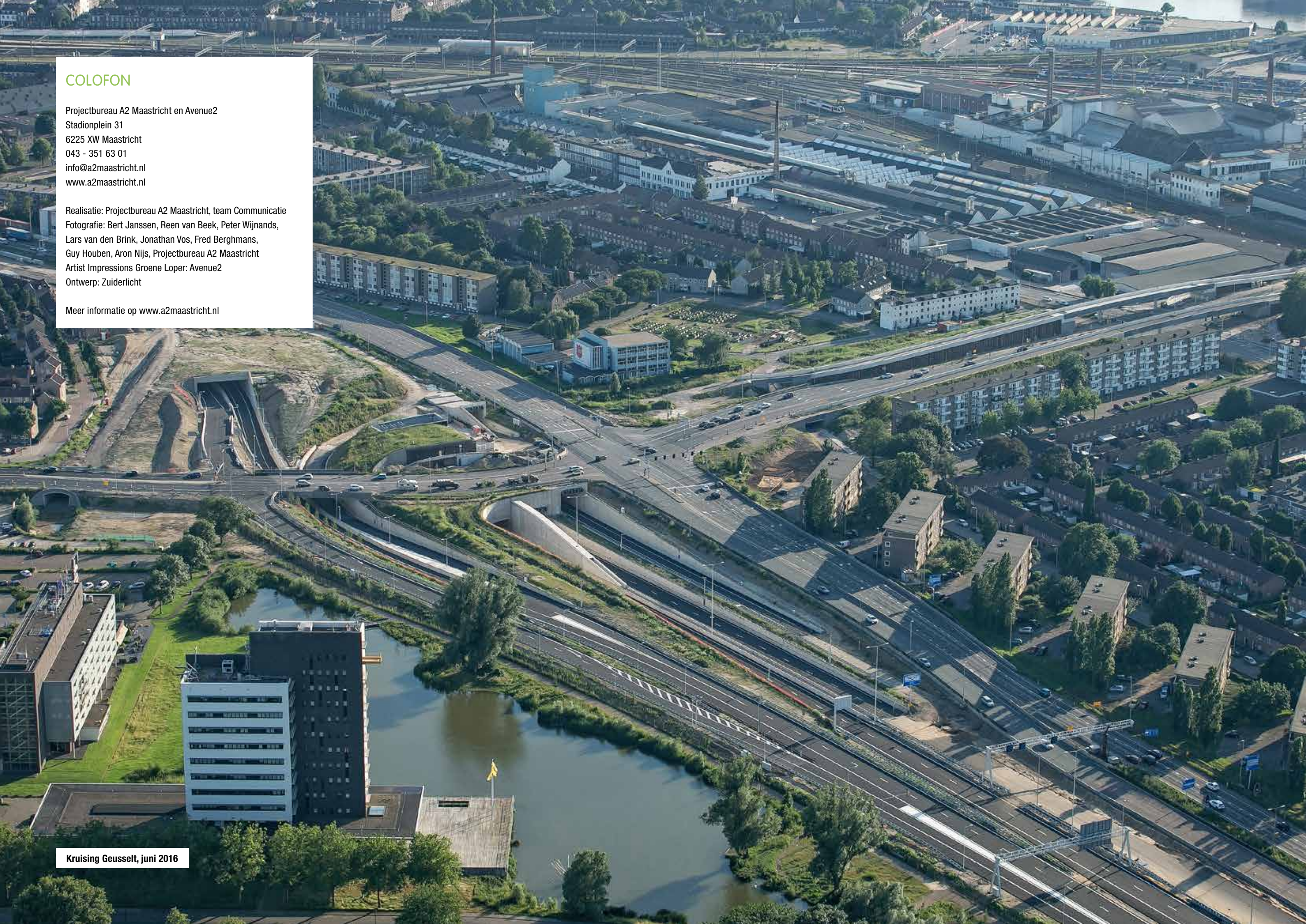
COLOFON

Projectbureau A2 Maastricht en Avenue2
Stadionplein 31
6225 XW Maastricht
043 - 351 63 01
info@a2maastricht.nl
www.a2maastricht.nl

Realisatie: Projectbureau A2 Maastricht, team Communicatie
Fotografie: Bert Janssen, Reen van Beek, Peter Wijnands,
Lars van den Brink, Jonathan Vos, Fred Berghmans,
Guy Houben, Aron Nijs, Projectbureau A2 Maastricht
Artist Impressions Groene Loper: Avenue2
Ontwerp: Zuiderlicht

Meer informatie op www.a2maastricht.nl

Kruising Geusselt, juni 2016

Opdrachtgever voor de realisatie van A2 Maastricht zijn het Ministerie Infrastructuur en Milieu namens het Rijk en gemeente Maastricht. In de Stuurgroep A2 Maastricht werken Rijkswaterstaat, gemeente Maastricht, Provincie Limburg en gemeente Meerssen samen. Opdrachtnemer voor de realisatie van A2 Maastricht is Avenue2, dat bestaat uit Strukton en Ballast Nedam.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Gemeente Maastricht

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

provincie limburg

Gemeente Maastricht

Sfeervol Meerssen

Strukton

Ballast Nedam

Dit project wordt medegefinancierd door de EU – Fonds voor Trans Europese Netwerken. Slechts de mening van de auteur wordt gegeven: de Europese Commissie is niet aansprakelijk voor het gebruik dat eventueel wordt gemaakt van de in de publicatie opgenomen informatie.

Meer informatie op www.a2maastricht.nl